TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Şubat : 1989 Sayı : 232

Kamu İşveren Sendikaları Sözleşmeleri Engelliyor..

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

ŞUBAT
1989
Sayı : 232

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

●

YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

●

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
ORHAN BALABAN

●

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

●

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel: 33 38 24

●

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

●

FOTOĞRAFLAR:
NİHAT ÜSTÜN

●

DEMİRCİOĞLU MATBAACILIK
TÜRK-İŞ PASAJI NO: 2
KIZILAY-ANKARA
TEL : 134 14 71

BASKI TARİHİ : 13.3.1989

İçindekiler

1 KAÇINILMAZ GREVLER GÜNDEMDE
3 "TÜRK İŞÇİSİNİN PARAYLA SATIN ALINACAK BİR TEK OYU DAHİ OLAMAZ"
5 DIŞ İLİŞKİLER
6 AT "EKONOMİK RAPORU"
7 İSVEÇLİ PARLEMENTERİN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ
8 KORKUNÇ KAZAN PATLAMASI
9 İKİLİ SENDİKALAR
10 BAŞOĞLU "SORUNLARI ÇÖZMEYEN HÜKÜMETTİR"
11 ŞUBE YÖNETİCİLERİ SEMİNERİ
12 SENDİKACILIK ve DEMOKRASİ
16 BELEDİYE-İŞ BAŞKANLAR KURULU
17 "İŞÇİSİNE PARA ÖDEMEYEN BELEDİYE SAYISI 78'E ÇIKTI
18 KÖŞEMDEN
19 TÜKETİCİNİN KORUNMASI
20 BANKA İŞÇİSİNE MÜZİK ŞÖLENİ
21 SOSYAL SİGORTA VE DENETİM
23 SANKİ ÇAĞ ATLADIK
24 İMZAYI AT, SONRA UNUT GİTSİN
26 TÜRK-İŞ ARAŞTIRMASI
27 HAVA-İŞ SÖZLEŞMESİ
28 KOZAKLI'DAN (TÜRKİYE'DEN) ALMANYA'YA GÖÇÜN SEBEPLERİ
30 SÜPER EMEKLİLERE SOSYAL YARDIM
31 SÜPER İŞÇİ EMEKLİLERİ DERNEĞİ KURULDU
32 TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNDE SON DURUM

Kaçınılmaz Grevler Gündemde

Kamu Kesimi Sözleşmeleriyle ilgili olarak TÜRK-İŞ'te oluşturulan komisyon çalışmalarını sürdürüyor.. 22 Şubat günü toplanan komisyon kamudaki sözleşme çalışmalarını gözden geçirerek, değerlendirmesini yaptı..

KAMU İŞVEREN SENDİKALARI DAYATMACI TUTUM İÇİNDE

- *Kamu Kesimi Sözleşmeleriyle ilgili Komisyon Toplantısında Kamu İşveren Sendikalarının Müzakereleri Tıkadığı Belirlendi..*

- *Uyuşmazlık Zaptı Tutulan İşyerleri, 10 Mart'a kadar belirlenmiş olacak. 26 Sendikanın Genel Başkanı 14 Mart'ta TÜRK-İŞ'te toplantı yapacak.*

1989 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin koordinasyonunu sağlamak amacıyla TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu tarafından oluşturulan Komisyon, 22 Şubat 1989 günü 13. toplantısını yaptı.

EMİN KUL'UN AÇIKLAMASI

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Emin Kul** toplantıdan sonra yaptığı açık-

lamada şu bilgiyi verdi:

"Komisyonun bugünkü olağan toplantısında, 31.12.1988 / 1.3.1989 tarihleri arasında sona eren ve yenilenmesi için müzakere aşamasında çalışmaları sürdürülen toplu iş sözleşmelerindeki gelişmeler incelenmiştir.

Komisyona toplu sözleşme müzakerelerini yürüten Sendikalarımızca intikâl ettirilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda; 1989 Ocak ayından bu yana Sendikalarımızın sürdürdüğü müzakerelerde işçi kesimi tekliflerinin kabülü yönünden tekliflerin hemen tümünde olumlu bir gelişme kaydedilmediği, ücret ve ücrete ilişkin taleplerin ise hiçbir karşı teklif dahi ileri sürülmeksizin sürüncemede bırakıldığı böylece müzakerelerin Kamu İşveren Sendikalarınca bir taraftan uzamasına diğer taraftan tıtanmasına yol açıldığı kesinlikle tesbit edilmiştir.

KAMU İŞVEREN SENDİKALARI DAYATMACI TUTUM İÇİNDE

Yıllardır süren olumsuz ekonomik koşulların 1989 yılına sarkan taşınmaz yükünün ağırlığı altında bunalan çalışanların sorunlarını çözmek yerine toplu sözleşme bağıtlama çalışmalarında dahi savsaklamak yolunun seçilmesini kaygı ile karşılayan komisyonumuz, bu dayatmacı tutum karşısında artık müzakere edilecek bir husus kalmadığından gün geçirilmeksizin uyuşmazlık tutanaklarının düzenlenmesi gereğine karar vermiştir.

1989 Mart ayı sonuna yaklaşık 300 bin kamu kesimi işçisini ilgilendiren görüşmeler bu nedenle anlaşmazlıkla sonuçlanacak, kaçınılmaz grevler gündeme gelecektir.

10 Mart 1989 tarihine kadar uyuşmazlık aşamasına gelecek ve grev uygulamalarına geçilebilecek işyerleri belirlenmiş olacaktır.

14 MART'TA SENDİKA BAŞKANLARI TOPLANACAK

14 Mart 1989 tarihinde ise, kamu kesimi işyerlerinde toplu iş sözleşmesi bağıtlama çalışması yürüten 26 işkolu Sendikamızın Genel Başkanları ve Merkez Yönetim Kurulu Üyelerinin TÜRK-İŞ Genel Merkezinde Komisyonumuzla birlikte yapacakları toplantıda son durum değerlendirmesi yapılarak kararlarımız kamuoyuna açıklanacaktır.

Gerek tıkanan müzakereler aşamasında ve gerekse uyuşmazlık aşamalarında işyerlerinde cereyan edecek üretim ve verim düşüklüğü ile doğabilecek her türlü huzursuzluğun sorumluluğu Kamu İşveren Sendikaları ve onun arkasına gizlenerek talimatlar veren siyasi iktidarın olacaktır."

Komisyon çalışmaları sırasında, Kamu Sendikalarının karşı teklif vermemiş olmaları da dikkati çekti

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 1989 yılı toplu iş sözleşmelerinin bağıtlanmasını bekleyen yaklaşık 600 bin kamu kesimi işçisine yönelik olarak Devlet Bakanı Oksay'ın demecini talihsizlik olarak niteledi.

"TÜRK İŞÇİSİNİN PARAYLA SATIN ALINACAK BİR TEK OYU DAHİ OLAMAZ„

- *Devlet Bakanı Kazım Oksay'ın (üç oy için fazla zam veremeyiz) şeklindeki demeci üzerine bildiri yayınlayan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu; "Oksay bu talihsiz beyanı ile Kamu İşveren Sendikalarının arkasına saklanarak, hasmane tutumu açığa çıkmıştır" dedi.*

- *Bildiride "Hükümetin, para karşılığında rey avcılığı alışkanlığı varsa, yerel seçimler öncesi piyasaya sürdüğü belirtilen 650 milyar liranın (hangi üç rey karşılığı) olduğunu Sayın Oksay'ın açıklaması gerekir" denildi.*

Başbakan Vekili ve Devlet Bakanı **Kâzım Oksay'**ın, "Üç oy için fazla zam veremeyiz. Devlet olanaklarını kötüye kullanamayız" şeklindeki demeci üzerine TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bir bildiri yayınladı. Bildiri aynen şöyle:

"Üç-beş günlüğüne Sayın Başbakana vekalet etmek fırsatı bulan Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın 1989 yılı toplu iş sözleşmelerinin bağıtlanmasını bekleyen yaklaşık 600.000 kamu kesimi işçisine yönelik olarak "Üç rey için fazla zam veremeyiz. Devlet olanaklarını kötüye kullanamayız" şeklindeki 23.2.1989 tarihli gazetelerimizde yer alan beyanı Yönetim Kurulumuzca esefle ve kaygı ile karşılanmıştır.

Başbakan Vekili Kâzım Oksay öncelikle bilmelidir ki; Türk işçisinin bu siyasi iktidara verecek, parayla satın alınacak bir tek reyi yoktur.

Yüzbinlerce işçinin yaklaşık iki aydır bağıtlanmasını gözlediği ve uyuşmazlığa, tıkanmaya yönelen toplu iş sözleşmelerindeki beklentilerini karşılamayı düşünmeyen Hükümet, para karşılığında rey avcılığı alışkanlığı varsa, yerel seçimler öncesi piyasaya sürdüğü

TEKSİF EYÜP VE TOPKAPI ŞUBE KONGRESİ YAPILDI

● VARDAR VE ÖZEN YENİDEN SEÇİLDİ

TEKSİF Sendikası Eyüp ve Topkapı Şube kongreleri geçtiğimiz ay içinde yapıldı ve Şube Başkanlıklarına İbrahim Vardar ile Salih Özen yeniden seçildiler.

TEKSİF Genel Saymanı İbrahim Yalçınoğlu yönetiminde yapılan kongrelerde, TÜRK-İŞ ve TEKSİF Genel Başkanı Şevket Yılmaz birer konuşma yaparak işçi ve yurt sorunları üzerinde durdu.

Yılmaz; kongrelerde hizmet yarışının normal olduğunu, seçim sonuçları ne olursa olsun, adayların ve delegelerin kucaklaşarak salondan ayrılmaları gerektiğini belirterek, "Bugün Türk sendikacılığında kongrelerin havasını sürekli kullanmak arzusu içinde olanlar, seçilenlere bir sonraki seçime kadar destek olacağına köstek olanlar varsa, bunun işçi hareketine yararı değil, zararı olur" dedi.

■

belirtilen 650 milyar liranın "hangi üç rey karşılığı" olduğunu Sayın Oksay'ın açıklaması gerekir.

HASMANE TUTUM ORTAYA ÇIKMIŞTIR..

Başbakan Vekili ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay bu talihsiz beyanı ile Kamu İşveren Sendikalarının arkasına saklanarak yıllardır Türk işçisine karşı sürdürdüğü hasmane tutumu açığa çıkarmış, Kamu İşveren Sendikalarını siyasi iktidarın bürosu olarak gördüğü de bir kez daha anlaşılmıştır.

Anlaşılan odur ki, Ulusumuzun iktisaden güçsüz kesimlerini yürütülen ekonomik politika ve zam zulmüyle ezen ve hergün yoksullaştıranlar, yalnız işçinin değil, memurun, emeklinin, dulun, yetimin, küçük esnafın ve köylünün yani milyonlarca insanımızın insanca bir yaşam sürdürebilmeleri için ileri sürdükleri talepleri "devletin olanaklarını kötüye kullanamayız" aldatmacası altında umursamazlıktan gelmek istemektedir.

HANİ DEVLET MİLLET İÇİN VARDI?

Öyleyse şu soruları sormak gerekir:

Hani Devlet, Millet için vardı?

Milyonlarca vatandaşımızın bir yandan ödediği vergilerle, diğer yandan adeta zor alıma dayalı olarak kendilerinden kesilen fonlarla devlete sağladığı trilyonlarca liralık malî olanağı acaba kimler kötüye kullanıyor, kullandırıyor, Devletin olanaklarından acaba kimler yararlandırılıyor?

Ve bütün her şeyin üstünde T.B.M.M.nde, olup, bitenlerin denetimi ile ilgili olarak milletvekillerince verilen yüzlerce soru, gensoru, araştırma önergesinin müzakeresinin yapılması ve böylece "devletin olanaklarının kötüye kullanıp-kullanılmadığı"nın açıklığa kavuşturulması konusunda acaba ne düşünülmektedir?

Sayın Başbakan Vekili, Devlet Bakanı Kâzım Oksay önce bu konuları irdelemeli ve açıklığa kavuşturmalıdır.

TÜRK-İŞ ve bağlı sendikaları ile yüzbinlerce Türk işçisi Devletin olanaklarının kötüye kullanılmaması için yıllardır ısrarla çileli bir mücadeleyi en ön safta yürütmektedir.

Bütün bu baskılara, engellemelere, karalamalara, sınırlamalara ve saldırılara rağmen bu mücadeleyi bu günde yılmadan yürütmekte kararlıdır.

ÜCRETLİLERİN TALEPLERİ DEVLET OLANAKLARINI KÖTÜYE KULLANMA OLAMAZ

Serbest toplu pazarlık anlayışının eseri olan hür toplu iş sözleşmesi rejimini ve grev hakkını çağ dışı baskılar altında tutarak, işçi ve memur tüm çalışanların, tüm ücretlilerin, ücretlerinin yarısını gelir vergisi ve zorunlu fon kesintileriyle elinden almaya devam ederek, yaşam savaşı vermek çizgisinde ezilen işçi ve memur tüm ücretlilerin taleplerini dile getirmelerini "Üç rey fazla alacağız diye Devlet olanaklarını kötüye kullanamayız" aldatmacası ile karşılayarak bir yere varılamayacağı er veya geç anlaşılacaktır.

Aziz Milletimizin çilelerle dolu fedakârlığıyla sağlanan olanakların kötüye kullanılmamasını sağlamanın tek yolu, tüm denetim mekanizmalarının özgürce işlediği çoğulcu, katılımcı bir siyasal demokratik rejimin kurulması ve kurumlaştırılmasına bağlıdır.

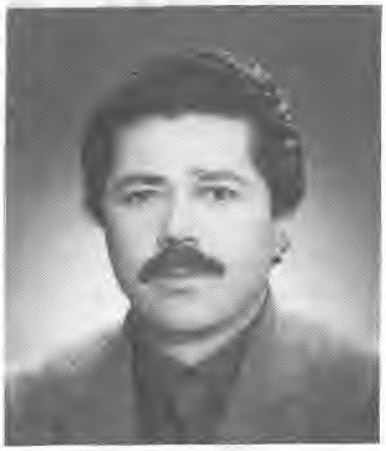
Türk Milleti ve onun ayrılmaz bir parçası olan Türk işçi hareketi, tüm iletişim araçlarını kontrol altında tutmaktan ve devletin olanaklarını her alanda kamuoyunu kendi çıkarları yönünde şartlandırmaktan, gerçekleri saptırmaktan yana kullananlara rağmen, Ekmek-Barış ve Özgürlük kavgasını yürütecek, Demokrasi muzaffer olacaktır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur."

ETUC Toplantısına Katılan Balaban'ın Değerlendirmesi:

"TÜRKİYE İÇİN ÇEMBER DARALIYOR"

• 8/9 Şubat tarihlerinde Brüksel'de toplanan ETUC Olağan Yönetim Kurulu toplantısında, 1992'de kurulacak "Tek Pazar"la ilgili çeşitli işçi sorunları görüşüldü.

Orhan Balaban

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC)'un olağan yönetim kurulu toplantısı Brüksel'de 8/9 Şubat 1989 tarihlerinde yapıldı. TÜRK-İŞ'in Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri ve ETUC Yönetim Kurulu üyesi **Orhan Balaban** tarafından temsil olunduğu toplantıda Avrupa Topluluğu'nda 1992'de kurulacak "**Tek Pazar**" ile ilgili çeşitli işçi sorunları görüşüldü.

ETUC SOSYAL ŞARTI

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) "**Tek Pazar**" düzeninde Topluluk üyesi devletlerin benimsemekle yükümlü olacağı bir "**sosyal şart sözleşmesi**"nin hazırlığı içinde. ETUC'un hazırladığı tasarının Topluluk yürütme organı olan "**Komisyon**" tarafından değerlendirilmesi ve bir yönerge biçiminde tüm Topluluk üyesi devletleri bağlayıcı kural halini alması bekleniyor. ETUC Tasarısında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)nun başta sendika özgürlüğünü güvence altına alan 87 Sayılı Sözleşmesi olmak üzere, serbest toplu pazarlık hakkı ile ilgili 98, iş ve meslekte her çeşit ayırımın yasaklanmasına ilişkin 111 sayılı sözleşmelerine yollama yapılıyor. ETUC ayrıca "**sosyal şart**"ın çiğnenmesi halinde, ilgili Devlet aleyhinde AT Adalet Divanı'na başvurma hakkının tanınması gerektiğini savunuyor.

ENDÜSTRİYEL DEMOKRASİ

ETUC Yönetim Kurulunda Konfederasyonun AT'da "**endüstriyel demokrasinin gerçekleştirilebilmesi için öngördüğü temel ilkelerle ilgili çalışmalar**" da gözden geçirildi.

ETUC bu çerçevede öncelikle "**örgütlenme hakkı**", "**Topluluk düzeyinde çalışmalar yapacak tüm şirketlerde yönetime ve kararlara katılma hakkı**" ve Topluluk'ta bu tarihe kadar çalışanların "**kazanılmış haklarının ne suretle güvence altına alınacağı**" üzerinde duruyor.

BALABAN'IN SÖZLERİ

ETUC Yönetim Kurulu toplantısı sonrasında bir açıklama yapan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri ve ETUC Yönetim Kurulu üyesi **Orhan Balaban** "...**Türkiye için çember her geçen gün daralıyor**" dedi. Avrupa Topluluğu'na tam üyeliğin ekonomik sorunların üstesinden gelebilme yanında, demokrasiyi tüm kurum ve kuralları ile yerleştirebiimiş olmaktan geçtiğine işaret eden **Balaban**, "**Türkiyenin bugün içinde bulunduğu durumda olumlu yönde gelişmeler sağlanmadığı takdirde AT üyeliğinin hayal olacağı görülecektir...**" şeklinde konuştu. **Balaban** ETUC yanısıra Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)nun da Türkiye'deki koşulları yakından izlediğine dikkati çekti.

AT "EKONOMİK RAPORU" YAYINLANDI

BÜYÜME VE YATIRIM HIZI YÜKSEK

• *Avrupa Topluluğu Raporunda 12 Uluslu topluluğun üye ülkeler arasındaki enflasyon oranı farklarının son 10 yılda belirgin biçimde daraldığı belirtiliyor..*

Avrupa Topluluğunun 1988 çalışmalarını ve 1989 yılı beklentilerini değerlendiren yıllık ekonomik raporu açıklandı.

Raporda 1989 yılı için, "12 Uluslu Avrupa Topluluğu, son yılların en yüksek büyüme hızıyle birlikte yatırımların da olağanüstü bir artışı gerçekleştirecek, hem de bunu enflasyonu çok makul bir düzeyde tutarak başaracaktır" denilmektedir.

AT Ekonomi Raporunda Topluluğun büyümesi konusunda görüş belirtilirken Avrupa Komisyonu'nun tahminine göre 12 uluslu Topluluğun ekonomisi bu yıl % 3,5, gelecek yıl da hemen hemen % 3 oranında büyüyecektir. Bu oranlar 1970 lerin sonundan, ikinci petrol şokundan beri görülmemişti. Bir başka cesaret verici konu da, son yılda görülen ekonomik dinamizmin sorumlularının özellikle İngiltere, İtalya, Portekiz ve Ispanya olmasına karşılık, bu gidişin şimdi bütün Topluluk ülkelerine yayılmış oluşudur.

YATIRIMLAR BU YIL % 7 ORANINDA ARTACAK

Komisyon artık yatırımların en başta gelen ekonomik büyüme faktörü olduğunu memnunlukla kaydetmektedir. Yatırımlar bu yıl % 7 oranında artarak, 20 yılın rekor düzeyine ulaşacaktır. Rapor yatırımlardaki bu "patlamayı" verimliliğin yükselmesine üretim kapasitesinin çok daha iyi kullanılmasına ve 1992 Tek Pazar hazırlıklarına atfetmektedir.

Enflasyonun bu yıl % 3,5'a ulaşması beklenmektedir. Bu 1987'ye göre hafif bir artış göstermekle beraber 1960'lardaki düzey hakimdir. Rapor, 12 uluslu Toplulukta, ülkeler arasındaki enflasyon oranı farklarının son 10 Yılda belirgin biçimde daraldığını not etmektedir. En yüksek ve en düşük oranlar arasında 18 puan olan fark, şimdi 12'ye düşmüştür. Avrupa para sistemine katılan 12 ülkeden İngiltere, Yunanistan, Portekiz ve İspanya'nın dışındaki 8 ülke arasında ise bu rakam 10'dan 4'e inmiştir.

Başlıca endişe kaynağı gene işsizliktir. Rapor, bu yılın sonunda çalışan nüfusun % 11,2'sinin; 1989 sonunda ise % 11'inin işsiz olacağını tahmin etmektedir. ABD (% 5,5) ve Japonya (% 2,5) ile karşılaştırıldığında, bu rakam gayet aleyhte bir durumun göstergesidir. Komisyon 1988 ile 1989 arasında toplam iş sayısında % 1'lik artış olacağını tahmin etmektedir; bu aslında önceki yıllara göre daha hızlı bir artıştır.

Rapor, işsizliği azaltmanın her üye ülke için öncelikli bir hedef olmaya devam ettiği sonucuna varmaktadır. Bu amaçla Komisyon, iş olanakları yaratmakta önemli rol oynayan, daha yüksek geri dönüş oranlı yatırımları; ücret artışlarında ılımlı davranmayı; iş yaratmayı köstekleyen idari engellerin kaldırılmasını ve daha iyi eğitimi benimsemektedir. Bu ilkeler 1985'ten beri Komisyon'un büyüme ve istihdam stratejisini oluşturmaktadır.

Rapor, üye ülkeleri enflasyonun tekrar yükselmesi tehlikesine karşı uyarmakta ve fiyat istikrarını sağlamaya çağırmaktadır. Komisyon'un öteki endişe konuları da, bazı AT ülkelerindeki bütçe açıkları ile, ödemeler dengesi sorunlarıdır.

AT Komisyonu Başkanı Jacques Delors

İSVEÇ'Lİ PARLAMENTER'İN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ

Avrupa Parlamentosu adına insan hakları konusunda incelemeler yapmak üzere Şubat ayı başında Türkiye'ye gelen İsveçli Sosyal Demokrat Milletvekili **Hans Göran Franck,** TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** ve öteki yöneticiler Genel Mali Sekreter **Çetin Göçer,** ve Genel Teşkilatlanma Sekreteri **Orhan Balaban** ile görüştü.

Türkiye'deki çalışma hayatının sorunları konusunda, **Şevket Yılmaz'**dan bilgi alan İsveçli Parlamenterin yanında Avrupa Parlamentosu üyesi Danimarka'lı Milletvekili **Paul Qvist Jorgensen'**de bulundu.

İsveçli Parlamenter **Hans Göran Frank,** TÜRK-İŞ Başkanı **Yılmaz'**la görüştükten sonra gazetecilere hitaben yaptığı açıklamada **"Çalışma hayatıyle ilgili kaygılarının sürdüğünü belirtti ve sendikal sıkıntıların devam etmekte olduğunu"** açıkladı.

Yabancı Parlamenter, ayrıca Türkiye'deki çalışma hayatının durumuyla ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut'**un Batılı ülkelerin Çalışma Bakanlarına hitaben yazdığı 5 sayfalık bir mektubun fotokopisini TÜRK-İŞ Başkanı **Şevket Yılmaz'**a verdi.

"Gizli mektub"un içeriğinde Bakan **Aykut'**un Türkiye'deki çalışma hayatının sıkıntı ve yasakların parlamentodan geçen değişiklerle bittiği belirtilmekte, **"olumlu gelişmeler"** olduğu vurgulanıyordu.

ILO'nun Yeni Direktörü MICHEL HANSENNE

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) yeni direktörünü seçti. 56 üyeli ILO Yönetim Kurulu, direktörünü seçmek amacıyle yaptığı toplantıda Belçika Kamu Hizmetleri Bakanı **Michel Hansenne**'i 5 yıllık süre için ILO Direktörlüğüne getirdi.

27 Şubat 1989 tarihinden itibaren ILO Direktörlüğüne seçilen **Hansenne,** gizli oyla yapılan seçimde 38 oy aldı

ILO direktörü seçilen **Michel Hansenne,** Liege Üniversite'nde Hukuk Doktorasını verdi. Ekonomi ve Maliye Bilim dalında master yaptı. 1979/1981 yılları arası Belçika Kültür Bakanlığı'nda bulundu. 1981 sonrasında Belçika İstihdam ve Çalışma Bakanlığı görevlerinde de bulunan **Hansenne,** Mayıs 1988'den bu yana Kamu Hizmetleri Bakanı.

HANSENNE, 1982'DEN BERİ BELÇİKA DELEGASYONU

ILO Direktörlüğüne seçilen, **Michel Hansenne** 1982'den bu yana ILO'da Belçika Delegasyonu Başkanlığını yapıyor.

Hansenne, Avrupa Topluluğu'nda Çalışma ve Endüstriyel İlişkiler Bakanlar Konseyi Başkanlığını, iki kez de İstihdam Komitesi Başkanlığını yaptı. Yeni ILO Direktörü, OECD'de İnsangücü ve Endüstriyel İlişkiler Komitesi'nde faal olarak görev yaptı. Belçika'yı Avrupa Konseyi'nde ve Avrupa Çalışma Bakanları Konferansı'nda temsil eden **Hansenne,** 1940 doğumlu, evli ve iki çocuk babası.

Meslek hayatının 15 yılını Genel Direktör olarak geçiren **Franchis Blanchard'**dan görevi devralan **Michel Hansenne,** ILO'nun sekizinci direktörü.

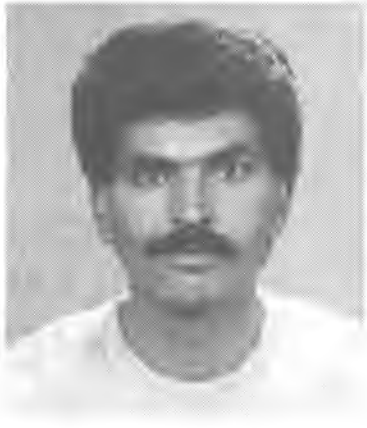
KORKUNÇ KAZAN PATLAMASINDA 2 İŞÇİ CAN VERDİ

ESKİŞEHİR'DE 40 BİN İŞÇİNİN PROTESTOSU

- *Şeker Fabrikasın'da yeterli iş güvenliği tedbiri alınmaması tüm Eskişehir işçisinin tepkisi ile karşılaştı.*
- *İşçiler olayı protesto ederek bir günlük yemek boykotu yaptı.*

Eskişehir Şeker Fabrikası'nda kazan patlaması sonucu ölen Ahmet Süter 24 yaşındaydı.

Patlamadan sonra derhal Ankara'ya nakledilen işçilerden Abdurrahman Akarsu da kurtarılamadı.

Eskişehir Şeker Fabrikası'nda 6 Şubat günü meydana gelen kazan patlaması olayında 2 işçi hayatını kaybederken, Eskişehir ilindeki 40 bin civarındaki işçi işverenin yeterli işgüvenliği tadbirlerini almamasını protesto ederek yemek yemedi..

YARALI İŞÇİLER UÇAKLA ANKARA'YA NAKLEDİLDİ..

Olaydan hemen sonra Türkiye'nin tek yanık hastanesi olan Ankara Gülhane Askeri Tıp Akedemisi'he Askeri uçakla getirilen işçilerden **Ahmet Süter** (24) ile **Abdurrahman Akarsu** (31) tıbbı müdahalelere rağmen kurtulamayarak öldüler.. Kazan patlaması kazasında **Recep Yalçın, Ertuğrul Özkara, Mahmut Doğan, Neşet Söğüt, Mustafa Biçer** ve **Galip Karataş** adlı şeker fabrikası işçileri de ağır yaralandılar..

FABRİKA ÖNÜNE SİYAH ÇELENK KONULDU

Olayın duyulmasından sonra Eskişehir'de işçiler saygı yürüyüşü yaparak Şeker Fabrikasında iş güvenliği alınmamasını protesto ettiler.. **Ahmet Süter** adlı işçinin kurtarılamayark ölmesinden sonra Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde tedavi gören yaralı işçilerden **Abdurrahman Akarsu**'nun da ölmesi üzerin, bine yakın şeker işçisi fabrika binası önüne gelerek **"İnsan haklarına ve emeğe saygısı olmayan işverenleri kınıyoruz"** yazılı siyah çelenk koyup saygı duruşunda bulundular.

TÜRK-İŞ 2. BÖLGE TEMSİLCİSİNİN AÇIKLAMASI

TÜRK-İŞ 2. Bölge Temsilcisi **Yüksel Türemiş** önderliğinde, Eskişehir'in çeşitli fabrikalarında çalışn 40 bin işçi yemek boykotu yaptı.. 15 Şubat günü iki işçinin ölümü ve 6 işçinin yaralanmasına neden olan kazayı protesto etmek amacıyle yemek yemedi. Eskişehir ilinde kurulu 18 sendikaya üye işçilerin yemek boykotuyle ilgili olarak TÜRK-İŞ 2. Bölge Temsilcisi **Türemiş** Şeker Fabrikasında gerekli önlemin alınmadığını belirterek **"İş güvenliği ile ilgili tedbirin alınmadığı ölümler aslında birer iş cinayetidir. Bu acı sonların bir daha yaşanmaması için uyarı niteliğinde yemek boykotu yaptık"** dedi.

Ölen şeker fabrikası işçileri; **Ahmet Süter** 8 aylık evli, **Abdurrahman Akarsu** da evli ve 5 yaşında bir çocuk babası idi.

TÜRK-İŞ Dergisi, bu müessif kaza nedeniyle Şeker-İş topluluğuna başsağlığı diler..

İKİLİ SENDİKALAR

T. Maden-İş ve Gn. Maden-İş BİRLEŞTİRME TOPLANTISI

• TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın başkanlığında yapılan toplantıda 13 Mart günü ortak tüzük için biraraya gelinmesine karar verildi..

TÜRK-İŞ'e bağlı aynı işkolunda faaliyet gösteren sendikaları tek çatı altında toplanmasını öngören TÜRK-İŞ Anatüzüğü hükümleri çerçevesinde yapılan çalışmalar devam ediyor.

Bu cümleden olarak 02 işkolunda kurulu Türkiye Maden-İş ve Genel Maden-İş sendikaları yöneticileri TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** başkanlığında çalışmalarını sürdürdüler.

ŞEVKET YILMAZ'IN BAŞKANLIĞINDAKİ TOPLANTI

23 Şubat 1989 günü saat 12.00'de yapılan toplantıya TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz'**-ın yanında Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban,** Türkiye Maden-İş Genel Başkan Vekili **Kazım Kasımoğlu,** Genel Sekreter **Ekrem Sami,** Genel Maden-İş'ten Genel Başkan **Mehmet Tezer,** Genel Başkan Vekili **Şemsi Denizer,** Genel Başkan Vekili **Yakup Kayabaş,** Genel Sekreter **Bahattin Gezer** ve Genel Eğitim Sekreteri **Selahattin Ataman** katıldılar.

Maden İşkolunda kurulu sendikaların tek tüzel kişilikte birleşmesi için, tek tüzük hazırlığına gidilmesi, bu konudaki yapılacak düzenlemelerin 13 Mart 1989 günü saat 10.00'da ele alınmasına karar verildi.

İkili sendikaların birleşme çalışmalarından olan Maden İşkolundaki Türkiye Maden-İş ve Genel Maden-İş Sendikaları birleşmesi çalışmalarıyla ilgili olarak TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban "Türkiye Maden-İş ve Genel Maden-İş Sendikalarının tek tüzel kişilikte birleşme çalışmalarına başlandı. Sayın Şevket Yılmaz'ın başkanlığında taraflar bir araya geldiler. Sendikalar tüzük hazırlıklarını yapacaklar. 13 Mart günü taraflar konuyu görüşmek üzere bir araya gelecekler"** dedi.

Türkiye Maden-İş ve Genel Maden-İş Yöneticileri, Şevket Yılmaz'ın başkanlığında yapılan toplantıda.

MUSTAFA BAŞOĞLU Eğitim Seminerlerinde Konuştu.

"SORUNLARI ÇÖZMEYEN HÜKÜMETTİR."

• BAŞOĞLU, TÜRK-İŞ'in Kastamonu, Kütahya, Uşak, Afyon, Samsun, Mersin ve İstanbul, Sağlık-İş'in Samsun, İstanbul ve Diyarbakır Seminerlerinde konuşma yaptı.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Başoğlu Kütahya'daki seminerde konuşuyor.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalarca düzenlenen eğitim seminerlerinde yaptığı konuşmalarda "TÜRK-İŞ'in öncülüğünde Sendikaların yürüttüğü yoğun mücadeleye rağmen başta işçiler olmak üzere toplumun diğer dar gelirli kesimlerin sorunlarını çözmek mümkün olmamıştır. Bazı kişiler sorunların çözülemeyişini sendikalara ve TÜRK-İŞ'e mal etme çabasındadırlar. Bu anlayış ve değerlendirme gerçeklere ters düşmektedir" dedi.

Başoğlu, Kütahya, Uşak ve Afyon'da yapılan "Sosyal Ekonomik Demokrasi Anlayışı", Samsun'da düzenlenen "Temel Eğitim", Mersin ve İstanbul'da düzenlenen "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" seminerlerinde Sağlık-İş'in Samsun, İstanbul ve Diyarbakır seminerlerinde yaptığı konuşmalarda özetle şöyle dedi:

"TÜRK-İŞ'in öncülüğünde sendikaların yürüttüğü yoğun bir mücadeleye rağmen başta, işçiler olmak üzere toplumun diğer dar gelirli kesimlerinin sorunlarını çözmek maalesef mümkün olamamıştır.

Bazı kişiler sorunların çözümlenemeyişini sendikalara ve TÜRK-İŞ'e mal etme çabasındadırlar. Bu anlayış ve değerlendirme gerçeklere ters düşmektedir. Çünkü TÜRK-İŞ ve sendikalar gelir dağılımındaki adaletsizliği düzeltmek, giderek yaygınlaşan işsizliği azaltmak, başta Anayasa olmak üzere çalışma hayatında 12 Eylül sonrası getirilen yasakları kaldırmak veya düzeltmek yetkisine sahip değildir. Bu yetki TBMM'nde ve onun görev verdiği hükümettedir.

SENDİKALAR TALEP MÜESSESELERİDİR...

Herkesin bildiği gibi sendikalar talep müesseseleridir. Taleplerini toplu iş sözleşmeleri ile, toplu iş sözleşmeleri ile gerçekleşmesi mümkün olmayanları da Hükümet ve Parlementodan çözümlenmesini ister. Bunu gerçekleştirmek için çaba gösterir. Hükümetin haklı isteklerimize olumlu karşılık vermemesi bir dizi eylem kararı alıp, uygulamamızı zorunlu kılmıştır. Buna rağmen hükümet tavrını değiş-

Afyon'da düzenlenen Sosyal Ekonomik Demokrasi Anlayışı Seminerine katılanlar..

ŞUBE YÖNETİCİLERİ TEMEL EĞİTİM SEMİNERİ SAMSUN'DA YAPILDI

TÜRK-İŞ'in 1989 yılı Eğitim Programlarından olan Şube Yöneticileri Temel Eğitim Semineri 20-24 Şubat tarihlerinde Samsun Eğitim Merkezi'nde yapıldı.

12 Sendika'dan 35 şube yöneticisinin kursiyer olarak katıldığı seminerde ''Demokrasi ve Sendikacılık'', ''Toplu Sözleşme Usul, Tahrih ve Stratejileri'', ''Sosyal Güvenlik Mevzuatı'', ''Sendikaların Ülke Ekonomilerine Etkileri ve Katkıları'' öğretim üyeleri Prof. Dr. Süleyman Aslan, Dr. Ali Nazım Sözer, Selahattin Turla, ve Doç. Dr. Kuter Ataç tarafından verildi.

24 Şubat günü Sertifika töreniyle sona eren eğitim seminerine sendikalardan katılan şube yöneticisi konumundaki kursiyerler şunlar:

Şaban Tuğ, Ali Şimşek (Tarım-İş), Necdet Ekmen, Sabri Cebecik, Ahmet Ataç, Yılmaz Tezer, Hakan Şahin, Remzi Değirmenci (Genel Maden-İş), Ali İhsan Çil, Şükrü İşçan (Tekgıda-İş), Cebrail Çete, Mehmet Karatekin (Şeker-İş), Mehmet Doğanay, M. Metin Koç, Abdullah Atalan, Süleyman Özçınar (Teksif), Rahmi Samtaş, Mustafa Dedeoğlu (T. Çimse-İş), Abdullah Tahta (Likat-İş), Adil Kara, Mehmet Ali Atik (T. Yol-İş), Bekir Demirtaş (T. Haber-İş), Orhan Sezer, Ahmet Bayram (T. Harb-İş), Mehmet Yılmaztürk, Necmettin Olgun, Metin Büyükdurmuş, Ömer Sürül, Yusuf Kabakçı, İsmet Bulgan, Muzaffer Meral, Salih Kurt, Kazım Yıldır, (Belediye-İş), Hulusi Oker ve Ramazan Deniz (Demiryol-İş).

➡

tirmemiştir. Bu nedenle de başlatılan mücadele devam etmektedir. Hükümetin icraatından şikayetçi olan bütün kesimler TÜRK-İŞ gibi aktif bir mücadele içinde olabilseydi sorunları çözmede daha olumlu sonuçlar almak mümkün olabilirdi.

Bugüne kadar ki, TÜRK-İŞ ve üyesi kuruluşların yürüttükleri mücadele gözönüne alındığında açıkça görülür ki, sorunların çözümlenemiyişi sendikaların gerekli mücadeleyi yapmamasında değil, doğrudan Hükümetin işçilere karşı olan tavrından kaynaklanmaktadır.

SON ZAMANLARDAKİ BAŞBAKAN'IN TUTUMU

Son zamanlarda Sayın Başbakanın işçi düşmanı olmadığını söylemesi bu gerçeği ortadan kaldırmaz. Önemli olan söz değil icraattır. Hükümetin beş yıllık uygulaması ve özellikle kamu kesiminde toplu iş sözleşmesi düzenine yasa dışı müdahaleleri, kanunlarda hiç değilse ILO kurallarına uygun gerekli değişiklikleri yapmamakta direnmesi işçi yanlısı olmadığının en açık göstergesidir.

İçinde bulunduğumuz ortamda birbirimizle uğraşmak yerine haksızlıkları ortadan kaldırmada birlikte hareket etmeyi zorunlu kılmaktadır.

Bu nedenle işçiler olumsuzlukların kaynağı olarak kendilerini, TÜRK-İŞ ve sendikaları değil, olumlu yaklaşım göstermeyen iktidarı hedef almalıdır. Kendi kendimize haksızlık etmemeliyiz.''

Akdeniz Ülkeleri Sendikal Eğitim Semineri Başladı

ICEF (Uluslararası Kimya, Enerji ve Genel Hizmet İşçileri Federasyonu)na üye bulunan TÜRK-İŞ'e bağlı Belediye-İş, Çimse-İş, Kristal-İş, Petrol-İş ve Tes-İş Sendikalarının üst düzey yöneticilerinin katıldığı ''Akdeniz Bölgesinde Gelişmekte Olan Ülkelerde Sendikal Eğitim Projesi'nin ilk uygulaması İstanbul'da başladı.

İtalya İşçi Sendikaları Konfederasyonuna bağlı FLERICA Sendikası ile ISCOS Enstitüsünün ortak uyguladığı seminer 5 haftalık olup, ilk üç haftası İstanbul'da, diğer iki haftası bir başka ilde yapılacak.

Seminere Türk sendikacıların yanısıra, Mısır, İtalya, Fransa, Yunanistan, Yugoslavya ve İsrail'den de kursiyerler

YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, seminerin açılışında yaptığı konuşmada; Türkiye'de en uzun seminerlerin bir hafta ya da 10 gün olduğunu, 5 haftalık bir seminerin ilk defa uygulandığını hatırlatarak, ''Türk sendikacıları olarak, deneyimlerimizi yabancı meslekdaşlarımızla birlikte arttırma imkanı bulacağımız kuşkusuzdur'' dedi.

Yılmaz, seminere katılacak sendikacıların, bilgi derleme ve dağıtma yeteneklerinin geliştirilmesi yolundaki çalışmalardan yararlanarak, daha geniş eğitim programları uygulama imkanı bulacaklarına inandığını da sözlerine ekledi.

Seminerin birinci haftasında ''Sosyo-Ekonomik Yönden Akdeniz Ülkeleri'', ikinci haftasında ''Akdeniz Ülkelerinin Ekonomik Durumları'', üçüncü haftasında ''Akdeniz Bölgesinde Sık Rastlanan Hastalıklar'' işlenecek.

Projenin ikinci etabında da belirlenecek bir başka il'de, ''Ekonomik Temel Tavramlar'', ''Ekonomik Araştırma Metodolojisinde Temel Fikirler, Eğitim Metodolojisinde Temel Fikirler'' işlenecek.

SENDİKACILIK ve DEMOKRASİ

Prof. Dr. Alpaslan IŞIKLI

Sendikacılık ve demokrasinin, et ve tırnak gibi birbirlerine sıkı sıkıya bağlı unsurlar olduklarını kanıtlayan çeşitli tecrübeler yaşadık. Yakın geçmişte bir kere daha açıkça gördük ki demokrasi ne zaman geriletilmişse veya ortadan kaldırılmışsa, beraberinde, sendikacılık da ağır darbeler yemekte ve demokrasinin sınırlarının nisbeten geniş olduğu dönemlerde sağlanmış olan sendikal kazanımlar, birer ikişer yokedilmektedir. Demek ki sendikacılığın varlığı, demokrasinin varlığıyla bağlantılıdır.

Öte yandan, demokrasinin varlığının sendikacılığın varlığına bağlı olduğunu söylemek de asla yanlış görünmemektedir. Gerek toplumumuzun tarihine gerekse günümüzde köklü bir demokrasi ve sendikacılık birikimine kavuşmuş bulunan bazı ülkelerin tarihine yakından baktığımızda, bu gerçeği kolaylıkla belirleyebiliriz. Sendikacılık hareketinin zaaf içinde bulunduğu dönemlerde ve toplumlarda, demokrasi düşmanlarının işleri kolaylaşmış, demokrasiyi tahribe yönelik faaliyetlerini ciddi bir engelle karşılamaksızın sürdürebilmişlerdir. Buna karşılık, sendikacılık hareketinin güçlü, bilinçli ve uyanık bir yapı ve tutum sergileyerek demokrasi saflarındaki yerini kararlılıkla doldurduğu toplumlarda ve dönemlerde, demokrasi düşmanlarının emellerini gerçekleştirme şansları azalmakta, o kadar ki demokrasiyi tahrip yönündeki girişimlere yeltenme cerasetleri, çoğu kez tümüyle ortadan kalkmaktadır.

Demokrasi ve sendikacılık arasındaki bu yakın bağlantı, TÜRK-İŞ'in benimsemiş olduğu ünlü "Ekmek, barış, özgürlük" sloganında da ifadesini bulmuştur. Sendikacılığın temel amacı, işçilerin ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmektir. "Ekmek" bu amacı ifade eder. Ancak, sendikacılığın görevi ve sorumluluğu, yalnızca bu temel amacın gerçekleştirilmesine yönelik çabalarla sağlanmış ve bütünleşmiş olamaz. Bu nedenledir ki "özgürlük" ilkesinin ifadesi de ihmal edilmemiştir. Özgürlük olmadan ekmek de olamaz. Özgürlük ise ancak demokrasi içinde mümkündür. Dolayısıyla, sendikaların en temel amaçlarının ifadesi olan ekmeğin elde edilmesi, ancak demokrasi içinde mümkün olabilir. Bu nedenledir ki sendikalar için demokrasi, ekmek kadar azizdir, gereklidir dediğimiz zaman, çok önemli ve tartışılmaz bir gerçeği belirlemiş oluyoruz.

Demokrasinin sendikal görev ve sorumluluklar arasında tuttuğu bu önemli yer, eğitim faaliyetleri çerçevesinde de ayrı bir özenle incelenmesini gerekli ve zorunlu kılmaktadır.

Demokrasinin sendikacılık açısından ifade ettiği anlam ve önem, yalnızca sendikacılığın demokrasinin bir kurumu olmasından ve demokrasinin korunmasında ve geliştirilmesinde sendikalara büyük görev ve sorumluluklar düşmesinden kaynaklanmaz. Ayrıca, unutulmaması gerekir ki bizatihi sendikacılık demokratik bir örgüttür; iç yapısı ve işleyişi bakımından demokrasi kurallarına bağlı kalmak zorunda olan bir kurumdur.

Bütün bu nedenler, demokrasi olgusunun, sendikacılıkla ilgili çeşitli açılardan incelenmesine, sendikal eğitim faaliyeti çerçevesinde ihmal edilmemesi gereken bir önem kazandırmaktadır.

DEMOKRASİNİN DOĞUŞU VE SENDİKACILIK

Yeryüzünde demokrasinin doğuş süreci bakımından, seçme-seçilme hakkının tüm yurttaşları içerecek bir kapsam kazanması önemli bir dönüm noktası teşkil eder. Seçme-seçilme hakkının kapsam bakımından genişlemesi ile sendikacılık hareketi ve genel olarak işçi hakları arasında derin bir ilgi vardır.

Seçme-seçilme hakkının başlangıçta, hemen bütün ülkelerde ayrıcalıklı dar bir kesimi kapsadığı ve işçilerin bu hakkın kapsamı dışında bırakıldıkları görülür. Dolayısıyla, işçilerin temel haklarını elde etme mücadeleleri ile demokrasinin tüm yurttaşları kapsayacak bir bütünlük kazanması süreci iç içe girmiştir.

Ülkemizde demokratikleşme yolunda atılmış ilk adımlardan birini oluşturan I. Meşrutiyet ile birlikte

yürürlüğe giren 1876 tarihli Anayasa (o zamanki adıyla Kanun-u Esasi) 68. maddesinde yer alan hükümle "hin-i intihapta bir kimsenin hizmetkârlığında bulunan" kimselerin Heyet-i Mebusan (yani parlamento) üyesi olmalarını yasaklamıştı. Cumhuriyet dönemine kadar devam eden bu düzenleme uyarınca, işçilerin milletvekili olma hakları yoktu.

Başlıca Batı Ülkelerindeki evrim de bu bakımdan benzer bir seyir göstermiştir. Bu ülkeler demokratikleşme yoluna bizden daha eski tarihlerde girmiş olmalarına rağmen, başlangıçta oralarda da seçmeseçilme hakkı ayrıcalıklı dar bir kesime tanınmış bulunuyordu. Özellikle, İngiltere, Fransa gibi ülkelerde görülmüş olan budur. Bu ülkelerde seçimlerde oy verme hakkı, başlangıçta yalnızca toprak mülkiyetine hakim olan "asilzade" denilen insanlara tanınmıştı. Zamanla ortaya çıkan sanayi ve ticaret zenginleri de genel oy hakkını elde ettiler. Şehirlerde oturdukları için "burjuva" (şehirli) denilen bu insanların ardından, ancak 19. yüzyılın sonlarına doğru işçiler de genel oy hakkının kapsamı içine girmeye başladılar.

Genel oy hakkının kapsamının genişlemesi büyük mücadeleler pahasına sağlandı. Sanayileşmenin ve tekelleşmenin ürünü olarak doğan ve güç kazanan sanayi ve ticaret erbabı, genel oy hakkının sağlanması mücadelesinde kendileri gibi yeni yeni doğmaya başlayan işçilerin de desteğinden yararlandılar. Ancak, işçilerin bu hakkı elde etmek için yürüttükleri mücadelenin sonuçlarından, önceleri yalnızca sanayi ve ticaret zenginleri kârlı çıktı. İşçilerin, genel oy hakkı kapsamına girebilmeleri, çok daha uzun yıllar süren ve daha güçlü örgütlenme çabalarını gerektiren çetin mücadelelerin sonucunda gerçekleşti.

Çeşitli Batı toplumlarında genel oy hakkı için örgütlenen ve mücadele veren işçiler, aynı zamanda sendikacılığın doğuşuna temel hazırlayan gelişmelerin de başlatıcısı olmuşlardır. Bir başka deyişle, işçiler tarih sahnesindeki yerlerini almaya başladıkça, bir yandan sendikalaşma çabası içine girerken, diğer yandan da genel oy hakkının kapsamını genişletme mücadelesine sağladıkları katkıyla içinde yer aldıkları toplumların demokratikleşmesi sürecine hız katmışlardır.

Sendikalaşma mücadelesi ile demokratikleşme mücadelesine aynı zamanda kaynaklık etmiş bir hareket olarak İngiltere'de Çartist akımı gösterebiliriz. Fransa'da da genel oy hakkını ilk kez öngören 1848 Anayasasının yürürlüğe girmesi sonucunu veren çetin mücadeleler içinde sendikacılık hareketine kaynaklık eden işçi örgütlenmelerinin büyük payı olmuştur.

TÜRKİYE'DE DEMOKRATİKLEŞME VE SENDİKACILIK

Demokratikleşme süreci ile sendikacılığın gelişimi arasındaki ilişki bakımından ülkemizin tarihinde gözlemlenen evrimin Batı'da daha önce görülenden bazı noktalarda ayrıldığı bilinmektedir.

Batı'da sanayi devriminin sonucunda doğan işçi ve sendika hareketi demokrasinin doğuş ve gelişim süreci boyunca önemli bir motör işlevi görmüştür. Sendikacılığın doğuşunda görülenlere pararlel olarak demokrasinin doğuş ve gelişimi de işçi hareketinin uzun yıllar süren çetin ve çileli mücadeleleri sonucunda gerçekleşebilmiştir.

Türkiye'de ise sendikacılığın doğuş ve gelişim sürecinde gözlemlenen sınıf mücadelelerinin Batı'da daha önce görülenlerle mukayese edilebilecek boyutlarda olduğunu söylemek mümkün değildir. Bunun gibi, demokratikleşme hamlelerinin gerçekleştirilmesi açısından da önem taşıyan bazı dönüm noktalarının yakından incelenmesi göstermektedir ki işçi hareketinin belirgin katkıları söz konusu olmamıştır.

Bu farklılığın başlıca nedeni, Türkiye'de sanayileşmenin gecikmiş olması ve bunun sonucu olarak ilk demokratikleşme hamlelerinin Batı'dakine benzer türde sınıf ayrılıklarının belirginleşmediği, dolayısıyla işçi hareketinin henüz doğmadığı bir ortamda gerçekleştirilmiş olmasıdır. Daha açık bir deyişle, demokrasi çabalarınıda işçi ve sendika hareketinin Batıdaki gibi yer almamış olması Batıdaki gibi bir işçi hareketinin henüz doğmamış olmasının sonucudur. Buna karşılık, Türkiye'de demokratikleşme çabaları, genellikle kitlesel bağları yeterince güçlü olmayan asker-sivil aydın kadrolara dayalı hareketlerin ürünü olmuştur.

Bununla birlikte, demokratikleşme süreci ile sendikalaşma arasındaki yakın ilişkiyi ülkemizde demokrasinin gelişim tarihi çerçevesinde de gözlememiz mümkündür. Ancak bu ilişki, ülkemizin değişik tarihsel özelliklerinin sonucu olarak, demokrasinin doğuş ve gelişimine sendika hareketinin katkıları biçiminde değil, daha ziyade sendikacılık hareketinin gelişimine demokratikleşme hamlelerinin katkıları biçiminde tezahür etmiştir. Bu durumu demokratikleşme sürecinin tüm önemli dönüm noktalarının gözleminden çıkarmamız mümkündür.

Ülkemizde demokratikleşme açısından önemli ilk adımlardan biri olan 1876 Meşrutiyet hareketinin ne öncesi, ne de sonrası bakımından önemli bir sendikacılık hareketinden bahsedememekteyiz. 1908'de ilan edilen II. Meşrutiyet yıllarında ise kayda değer bir güç teşkil etmemekle birlikte, sendikal

örgütler kurulmaya başlamıştır. Ancak, bu örgütlerin II. Meşrutiyetin oluşumuna katkıları yok denecek kadar sınırlıdır. Buna karşılık, II. Meşrutiyetin ilanı ile birlikte sendikacılık hareketinde belirgin bir canlanma görülmüştür.

II. Dünya Savaşı sonunda, Cumhuriyetin başlangıcından itibaren gerçekleştirilen sanayileşme hamlelerinin sonucunda oluşan işçi birikimi, belli bir sendikalaşma dalgasına zemin oluşturabilecek boyuttadır. Gene de çok partili hayata geçiş kararlarında işçi hareketinden yükselen taleplerin belirleyici bir rol oynadığını söylemek gerçekçi bir yaklaşım olamaz. Oysa, çok partili hayata girildikten ve demokratikleşme yeni bazı adımlar atıldıktan sonra yapılan bazı yasal düzenlemelerin de katkısıyla sendikacılık yeni bir diriliş dönemine girebilmiştir. Cemiyetler kanununun sendika kurulmasını yasaklayan hükmünün kaldırılması ve ilk sendikalar kanununun yürürlüğe girmesi, bu dönemin sahne olduğu gelişmelerdir.

Aynı gözlem, 27 Mayıs sonrası için de geçerlidir. Sendika, toplu sözleşme ve grev hakkını güvence altına alan 1961 Anayasasının oluşumunda Batıdakine benzer bir sınıf mücadelesi ortamının sonuçlarından sözedilemez. Buna karşılık, 1961 Anayasası ile başlayan dönemin, türk sendikacılığının gelişim çizgisi içinde ifade ettiği olağanüstü önemi görmemek mümkün değildir.

Türkiye'de demokratikleşme doğrultusunda yaşanılan evrimin bugün ulaşmış olduğu noktada, demokrasinin gelişimi açısından sendika hareketinden kaynaklanan etkilerin, halâ Batıdaki durumla mukayese edilebilecek kadar önemli olmadığı söylenebilir. Ancak, yakın tarihimizde demokrasiye yönelik darbeler çerçevesinde ortaya çıkan bir gerçeğin önemini küçümsemek de mümkün değildir. Bugün artık türk sendikacılığı, demokrasiye yönelik tehditkâr emeller açısından görmemezlikten gelinebilecek önemsiz bir kurum olma aşamasını gerilerde bırakmıştır. Sendikacılık, demokrasiye uzanan ellerin dokunmak zorunda kaldıkları büyüklükte bir unsur haline gelmiştir. Demokrasiyi koruyabilecek etkinlikte bir unsur olabilmenin önemli bir aşaması da herhalde budur.

DEMOKRASİ İÇİN SENDİKACILIK NİÇİN GEREKLİDİR?

Demokrasi için sendikacılık yalnızca doğuş ve kuruluş aşamaları bakımından gerekli değildir. Aynı zamanda, demokrasinin gereği gibi işlerlik kazanması açısından da sendikacılığa ihtiyaç vardır.

Kimileri, yurttaşların belli aralıklarla seçime gitme imkânına sahip olmalarını, demokrasi için yeterli sayabilir. Bu gibilere sorarsanız, oy sandığının, oy pusulasının bulunması yeterlidir. Oy sandığı ve oy pusulası varken, demokrasi açısından ayrıca sendikaların kurulmasının zararlı olacağını, bu yüzden huzurun bozulduğunu ileri sürenler bile olabilir. Onlara göre, yurttaşlar, işçi olsunlar veya olmasınlar, seçim mekanizması yoluyla sorunlarına diledikleri çözümü getirebilecek yönetimleri işbaşına getirebileceklerinden, işçilerin sendikal mücadeleye koyulmalarının hiç bir olumlu anlamı yoktur.

Gerçekte, oy sandığının demokrasi açısından taşıdığı vazgeçilmez önemi reddetmeye elbette ki imkân yoktur. Ancak, demokrasinin yalnız seçimden ibaret olduğu da asla söylenemez.

Demokrasi açısından seçim, bir arabanın direksiyonuna benzetilebilir. Araba için direksiyon önemlidir, ama, arabanın doğru ve eksiksiz işleyebilmesi için diğer bazı parçalarının da tam olması gerekir. Örneğin, tekerleklerinin olması gerekir. Eğer bir arabanın tekerlekleri eksikse yürümez. Veya tekerleklerinin birinin havası eksikse sürekli bir tarafa çeker. Doğru gitmesi için direksiyon yetmez; tekerleklerin havalarının da tam ve dengeli olması gereklidir.

Bir arabanın tekerlekleri gibi demokrasinin de doğru ve akıcı bir biçimde işleyebilmesi için gerekli olan bazı unsurlar ve kurumlar vardır. Düşünce özgürlüğü, yargı bağımsızlığı, üniversite özerkliği bunlardan bazılarıdır. Bizim konumuz bakımından önem taşıyan ise sendika hak ve özgürlüğüdür.

Sendika hak ve özgürlüğüne yer tanımayan bir rejim, veya güçlü sendikaların bulunmadığı bir rejim, demokrasi sayılamaz. Böyle bir rejimde seçimlere imkân tanınsa da demokratik işleyişin sağlanması mümkün olamaz. Sendikaların gereken güçte etkinliklerini ortaya koyamadıkları bir rejim, tıpkı tekerlerinden biri eksik olan bir araba gibi bir tarafa devrilme eğilimi gösterir. Veya tekerleklerinin birinin havası eksik bir araba gibi, sürekli bir tarafa eğilim gösterir ve sonunda bir kazaya uğraması kaçınılmaz olur.

Sendika özgürlüğü olmayan bir rejimi, adı demokrasi de olsa sürekli olarak bir tarafa meyletmeye zorlayan ve çarpıklaştıran bazı etkenler vardır. Bu etkenlerin başında sermayenin belli bazı ellerde adaletsiz bir biçimde toplanmış olmasından kaynaklanan çarpıklıklar gelir. Bu tür etkenler, demokrasiyi, nalıncı keseri gibi hep bir tarafa doğru yontan bir işleyişe çevirmek doğrultusunda sonuçlar doğururlar. Bu yüzden, demokrasinin eşit bireylerin rejimi olma vasfını yitirmesi tehlikesi başgösterir.

Ekonomik gücün belli ellerde toplanması, belli bir azınlığa demokratik ağırlıklarıyla orantılı olmayan bir ağırlık kazandırır. Bu yüzden, sağdan sola

tüm siyasal partilerin, programlarını oluştururken, kadrolarını biçimlendirirken, görücüye çıkar gibi, bir avuç insana kendilerini beğendirme kaygusu taşıdıkları görülür. Herhangi bir demokratik temsilden güç almayan veya herhangi bir bilimsel otorite vasfı taşımayan bir avuç insan, yalnızca ekonomik güce dayanmaktan doğan özellikleri sayesinde her konuda seslerini duyurma imkânına kavuşur. Kitle haberleşme vasıtaları onların denetimi altına girer, ilanlarının kesilmesinden endişe eden basın, onların meşrebine göre kalem oynatmaya özen gösterir. Onlar sahip oldukları bu güçle, siyasal iktidarı biçimlendirmekte ve dolayısıyla etkinliklerini siyasal gücü de kullanarak genişletmekte geniş kolaylıklar elde ederler.

Kuşkusuz, ekonomik gücün bu denli yoğunlaşması ulusal sınırlarla sınırlı kalmaz. Uluslararası düzeyde sermaye yoğunlaşması, siyasal rejimleri, uluslararası alandan kaynaklanan çarpıtıcı etkilerle karşı karşıya bırakır.

Siyasal rejimlerin bu tür çarpıtıcı etkilerden kurtarılması veya bu tür etkilerin sonuçlarının bir ölçüde dengelenebilmesi, sendikal hak ve özgürlüklerin demokrasi açısından taşıdığı önemi gündeme getirmektedir. Çalışan kitleler, geçinmek için emeklerinden başka unsura sahip olmayan insanlar, ancak örgütsel dayanışma içine girdikleri ve bu yolla güçlerini biraraya getirdikleri takdirde demokrasiyi çarpıtıcı etkileri ortadadan kaldıracak yönde veya en azından dengeleyecek doğrultuda bir unsur oluşturabilirler.

Bu çerçevede, öncelikle işçilerin sorumluluğunun akla gelmesi, sorumluluğun güçle orantılı olması zorunluluğunun bir sonucudur. Gerçekten, çalışan kitleler arasında öncelikle işçiler, örgütlenme olanağına en önce ve en güçlü bir biçimde kavuşma özelliğine sahip olduklarından, demokrasinin çarpıklıktan kurtarılması ve yıkılıp gitmesinin önlenmesi bakımından en başta gelen sorumluluğa sahiptirler.

Kuşkusuz, çıkarlarını gerçekleştirmek için demokrasiyi bir avak bağı gibi gören ve bu yüzden, demokrasiyi yok etmek veya geriletmek için fırsat kollayan unsurlardan, demokrasi açısından herhangi bir sorumluluk beklemenin hiç bir anlamı yoktur.

SİYASET YASAĞI VE DEMOKRATİK KATILIM

Elbette ki sendikalar birer siyasal parti değildir. Sendikaların görevleri, siyasal partilerden ayrıdır. Sendikalarda aynı çatı altında toplanmış olan insanları bir araya getiren bağ, siyasal partilerde olduğu gibi siyasal görüş birliği değildir. Sendikalar çıkarları ortak insanları bir araya getirir. Bazı ülkelerde sendikaların çatısı altında sağlanmış olan çıkar ortaklığına dayalı birlik, siyasal birliğe de dönüşmüş ve belli ve tek bir siyasal partiye destek olunması sonucunu doğurmuştur. Örneğin, İngiltere'de ve İskandinav ülkelerinde görülen budur.

Bununla birlikte, genel olarak bir sendikanın üyelerinin aynı siyasal görüşten olmalarını şart koşan bir örgütlenme yoluna gidilmesi, sendikacılık açısından çok zararlı sonuçlar verebilir. Bu yüzden sendikaların özen göstermeleri gereken bir husus olan sendikal birlik ilkesi derin yaralar alabilir.

Öte yandan, sendikaların birer siyasal parti olmamaları reddedilmez bir gerçek teşkil etmekle birlikte, sendikaların her türlü faaliyetinin ister istemez belli bazı siyasal yanlarının bulunması da kaçınılmaz. Bu durum toplum hayatında her şeyin biribirinden ayrılması mümkün olmayan bir bütün oluşturmasından kaynaklanır.

Bu nedenledir ki sendikaların siyasal faaliyette bulunmalarını yasaklayıcı doğrultudaki hükümler, sendikaların en temel işlevlerini yerine getirmekten alıkoyucu biçimde yorumlanabilir. Nitekim geçmişte de böyle olmuş, sendikaların siyasal faaliyette bulunmalarını yasaklayan bir hüküm öngören 1947 tarihli sendikalar kanununun yürürlükte olduğu dönemlerde, pamuk ipliği ithalinin yasaklanmasını isteyen veya grev hakkı tanınmasını talep eden sendikaların bile siyasetle uğraştıkları gerekçesiyle takibata uğradıkları görülmüştür.

Bu tür yasakların en büyük sakıncası, keyfi yorumlara açık kapı bıraktıkları için, genellikle siyasal iktidarın hoşuna giden sendikal faaliyetlerin en koyu siyasal nitelikte olsalar bile teşvik görmesi, buna karşılık, en sade ve temel sendikal eylemlerin yasaklanması sonucunu doğurmalarıdır. Örneğin, sendikal örgütlerin iktidardaki bir politikacı lehine toplantı düzenlemeleri siyaset sayılmaz da iktidarın politikasını eleştirici nitelikte bir dilekçeyi sunmak için bazı sendika liderlerinin Meclis'e doğru yürüyüşe çıkmaları adli takibat konusu olabilir.

Sendikaların siyasetle uğraşmalarını engelleme görüntüsü altında, en temel nitelikteki faaliyetlerin engelleme tehdidi taşıyan bazı yasaklayıcı hükümler, 12 Eylül sonrası düzenlemeler çerçevesinde yoğunlaştırılmıştır.

Devam Edecek

BELEDİYE-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

HAK GREVİNİN OLMAYIŞI BÜYÜK BİR EKSİKLİKTİR

• Belediye-İş Başkanlar Kurulu toplantısının açış konuşmasını yapan Genel Sekreter Alan, sendikal sorunlar hakkında görüşlerini açıkladı.

Belediye-İş Sendikasının ikinci seçim dönemi altıncı Başkanlar Kurulu 16 Şubat günü İstanbul'da, Sendika merkezinde toplandı.

27 Şube Başkanı, Genel Denetim Kurulu ile Genel Disiplin Kurulu üyelerinin katılmasıyla oluşan genişletilmiş Başkanlar Kurulu, genel yönetim kurulunu temsilen Genel Sekreter **Fuat Alan'**ın açış konuşmasıyla çalışmaya başladı.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve Belediye-İş Genel Başkan Vekili **Çetin Göçer'**in de katıldığı toplantı, iki gün sürdü.

Belediye-İş Başkanlar Kurulu toplantısından bir görünüş.

ALAN: "TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNE BASKI DEVAM ETMEKTEDİR"

Başkanlar kurulunu bir konuşmayla açan **Fuat Alan,** çeşitli konular üzerinde durdu. Sendikal ve siyasal açıdan yoğun bir dönem geçirdiklerini, sendikal işlevlerinde çeşitli engellemeler ve baskılar karşısında kaldıklarını ifade etti.

Alan özetle şöyle konuştu: **"Sendikal haklarımızı engelleyen yasalar, uluslararası standartlar düzeyine hala getirilmemiştir. Bu nedenle olsa gerek, iktidar, özellikle büyük kentlerdeki toplu iş sözleşmelerine, işverenler sendikası ve yüksek hakem kurulu vasıtası ile müdahale etmekte, baskı yapmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yoğunlukla, diğer bölgelerde de münferiden üyelerimizin ücretleri, tazminatları, ilave tediyeleriyle ikramiyeleri ve çeşitli sosyal hakları ile çeşitli farkları...vb ödenmemektedir. Bu nedenle, yasal sınırlar içinde olması gereken tüm girişimlerde bulunduk. Sonuç alamadığımızdan dolayı, yer yer iş bırakma, vezne kuyruğu, iş yavaşlatma gibi çeşitli eylemlere başvurduk.**

Türk sendikal hareketi, çağdaş demokratik anlamda çıkmazlardan kurtulamamıştır. Hak grevinin olmayışı, büyük bir eksikliktir."

Bu konuşmadan sonra çalışma raporunun müzakereye açılmasıyla gündem gereği çalışmalara devam olundu. Başkanlar Kurulu Üyeleri rapor üzerinde görüşlerini belirttiler.

Belediye-İş Genel Sekreteri ALAN :

"İşçisine para ödemeyen Belediyelerin sayısı 78'e ulaştı"

Belediye-İş Genel Sekreteri **Fuat Alan** 78 Belediye'de çalışan işçinin aylık ücretlerinin ödenmediğini belirterek **toplu iş sözleşmelerin yapılmasıyla sağlanan ücret artışları, kontrol altına alınamayan enflasyon karşısında geçerliliğin üç-beş ayda yitirirken, çok daha büyük bir tehlike doğmuş, bir kısım belediyeler, çalıştırdıkları işçilerin ücretlerini ödememeye, buna ait tahsisatı başka amaçlarla başlamışlardır"** dedi.

FUAT ALAN'IN AÇIKLAMASI

Geçtiğimiz Şubat ayı içinde Ankara'da bir basın toplantısı düzenleyen Belediye-İş Genel Sekreteri **Alan** konuyla ilgili olarak özetle şunları söyledi:

"Eylül 1988 tarihinde 38 belediye'de üyelerimiz aylarca maaş ve ikramiye alamazlarken, belediye seçimlerinin yaklaşması, Belediye Başkanlarının propaganda ağırlıklı harcamalara yer vermesi ile bu rakam 78'e çıkmıştır.

Basın toplantısının sonunda sizlere takdim edeceğim listeye de baktığınızda, bir yılın üzerinde maaş ödenmeyen belediyeler olduğunu göreceksiniz.

Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İşçileri Bakanlığı sık sık durumdan bilgi sahibi kılınmış, acil önlemler alınması istenmiştir.

SUÇ DUYURUSU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, iş müfettişleriyle sadece 17 belediye inceleme yaptırmış, bizim söylediklerimizi doğrulayan raporlar hazırlatmış, Savcılıklara bu belediyeler hakkında suç duyurusunda bulunması gerektiğini belirtmiş, bu duyurunun İş Müfettişlerince yapılacağını açıklamıştır.

Sorunun, köklü tedbirlerle ve ilgili belediyelere gerekli olan tahsisatın gönderilmesi suretiyle çözümü beklenirken, Savcılıklara suç duyurusunda bulunacağının ifade edilmesi, ücretlerini alamayan üyelerimiz ve sendikamız bakımından tam bir soğuk duş etkisi yapmıştır."

ŞEVKET YILMAZ'IN ANNESİ VEFAT ETTİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**'ın annesi Hacı Emine Yılmaz 18 Şubat Cumartesi günü bir süredir tevadi gördüğü hastalıktan kurtulamayarak 84 yaşında Ankara'da vefat etti.

Aynı gün Bursa'ya nakledilen cenaze, 19 Şubat Pazar günü Ulu Camiinde kılınan öğle namazından sonra, Pınarbaşı'nda aile kabristanında toprağa verildi.

Dergimiz; Sayın Genel Başkan ve Yılmaz ailesine başsağlığı, merhumeye Tanrı'dan Rahmet diler.

ÜCRET - FİYAT KARGAŞASI

Sendikacıları Sorumsuzlukla itham etme alışkanlığın sürdürüldüğü resmi toplu iş sözleşmesi imza törenlerinde bile, sözleşmelerle ilgili Devlet Bakanının toplu sözleşme imzalanması mutluluğuna gölge düşürme pahasına ileri sürdüğü beyanlara rağmen ülkemizde bir fiat ve ücret kargaşasının sürdürüldüğünü söylemek gerçekleri belirtmek demektir. Bu kargaşanın temelinde ise uygulanmakta olan ekonomi politika yatmaktadır. Nitekim Serbest piyasa ekonomisi adı altında, 1980 den beri uygulanan ekonomik politikalar, peşpeşe gelen zamlar, fiatlarda alabildiğine önemli artışlar sağlamış buna karşılık ücret politikaları müdahaleci bir anlayışla sürdürülünce ortaya çarpık bir tablo çıkmaya başlamış ve fiatlarla ücretler arasındaki dengesizlik büyüyerek artmıştır.

Ülkemizin Avrupa Topluluğuna resmen üyelik için başvurduğu böyle bir dönemde özellikle gıda maddelerindeki artışın giderek avrupa piyasalarına uyumlu hale geldiği söylenebilirse de, girdi fiatlarındaki önemleli artışlar üreticinin reel gelirlerinde de belirli sınırlamalar getirmiş, üretici çiftçi daha az gelir temin etmeye ve dolayısı ile yoksullaşmaya başlamıştır. İşçi ücretlerinde meydana gelen reel kaybın ölçüsünü yurdumuzda hemen hemen bilmeyen kalmamıştır. Fert başına düşen milli gelirin 1976 rakamlarına bile ulaşamadığı günümüz Türkiyesinde, gelir dağılımı daha da adaletsizleşmiş, özellikle dar ve sabit gelirlilerin milli gelirden aldıkları pay, 1976'ya göre yarı yarıya düşmüştür.

İnsan unsuruna büyük değer veren gelişmiş ülkelerde, ücretler refah payı ile birlikte düşünülmekte ve geçim sıkıntısından, günümüz gelişmiş ülkelerinde söz edilmemektedir. İşsizlik halinde ise, uygulanmakta olan işsizlik sigortaları belli bir geçim standardını korumaya yetebilmekte böylelikle de yoksulluğu bir kader gibi kabul etme hatasına düşülmemektedir. Yarın endişesini taşımayan insanların üretkenliği ve yaratıcılığı şüphesiz düşünenlerden katbekat üstündür. Gelişmişliğin gerçek kriteri de verim artışı olarak değerlendirildiğinden, milli gelir artmakta, çalışanların milli gelir den aldığı pay da o oranda yükselmektedir. Gerçekçi vergi politikaları ise gelir dağılımında daha adil bir paylaşımı öngörmektedir.

Avrupa Ortak Pazarının 1992'de tek pazar olarak gerçekleştirilmesinin amaçlandığı dünyamızda, ucuz emekle kaliteli mal üretiminin söz konusu olamıyacağının artık anlaşılması gerekir. Emek gelirlerini gerçekçi bir değerlendirmeye tabi tutmanın ve Avrupa ülkelerindeki emek gelirleriyle ülkemizdeki emek gelirlerini bir karşılaştırmaya tabi tutmanın zamanı gelip çatmıştır. Yalnız fiatlarda değil, ücretlerde de aynı paralelde artış sağlanması kaçınılmazdır. Türkiyemizin yaşadığı enflasyon derdini görmezlikten geldiğimiz sanılmasın.. Enflasyonu önlemenin bir yolu da üretim ve verim artışından geçer. Üretim yeterli düzeye çıkmadıkça, verimlilik artışını gereken noktaya kadar yükseltmedikçe, enflasyonu uzun vadeli olarak durdurmak mümkün değildir. Üretim artışını sağlayabilmenin bir yolu da, adil ücret dağılımından geçmektedir. İşte bu noktada Avrupa Ortak Pazarına girme ve Avrupa Topluluğu içinde yer alabilmenin şartlarını göz önünde bulundurmak ve kalifiye iş gücünü memnun edecek ücret uygulamalarına bir an önce geçmek zorunluğu ortaya çıkmaktadır.

Ücret dağılımında bilgi ve becerinin layık olduğu ücret düzeyine çıkarılabilmesi, işin ve işyerinin değerlendirilmesi sorununu gündeme getirecektir. Böylesi karmaşık sorunları yaşıyan ülkemizde ücret ve fiat kargaşasını önleyebilmenin tek çıkar yolu milli beraberlik ve anlayışla, işçisi işvereni ve hükümetiyle birlikte üniversitelerin de desteğiyle milli bir gelirler politikasının belirlenmesine geniş ölçüde bağlıdır. Oysa bizim Devlet Planlama Teşkilatımızda daha yakın zamanlara kadar bir ücret ve gelirler dairesi bile yoktu..

Siyasi istikrar, fiat istikirarı ve ücrette gerçek adalet, ekonomik kalkınmanın temel şartıdır. Ücret ve fiatlardaki kargaşayı önleme görevi ise, devlete aittir. Yeni yeni yapılanmaların sürdüğü günümüzde acil çözüm bekleyen sorunlardan birisi de, kanımızca ücret dengesizliği ve reel ücretlerdeki kayıpların telafisi sorunudur. Bu sorunun çözümü ise sabır ve inatla meselenin üstüne gitmeyi gerektirir. Dileriz ki çözümde geç kalınmasın...

GELİŞMİŞ ÜLKELERDE YASAKLANAN GIDA KATKI MADDELERİ ÜLKEMİZDE YAYGIN ŞEKİLDE KULLANILIYOR

- **Gıda Boyaları Astım, Allerjik Hastalıklar ve Kansere yol açabiliyor..**
- **Özeilikle yoğun televizyon reklamları çocuklarımızı etkiliyor..**
- **Çocuklar Televizyondan gördükleri herşeyin iyi ve doğru olduğunu kabul ettikleri için, şekerleme, jiklet gibi mamulleri daha çok tüketiyorlar..**

Son yıllar içinde özellikle çocuklarda giderek artan alerjik hastalıklar, deri döküntüleri ve astım hastahğında ve solunum yolları hastalıklarındaki artış konusunda bir araştırma yapan TÜRK-IŞ Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosu, konuyla ilgili olarak Uluslararası kuruluşlardan yardım istemiştir. Bu yardımın bir neticesi olarak Londra Gıda Komisyonu tarafından gönderilen bir yazıda ilgili hastalıkların hemen hepsine gıdalarda kullanılan gıda boyaları, renk ve koku verici aromatik maddelerin yol açtığı ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde halen kullanımına müsade edilen gıda katkı maddelerinin bir çoğu gelişmiş batı ülkelerinde yasaklanmıştır. Bizim ülkemizde ise bu maddelerin kullanımında ağırlık (gramaj) kısıtlamaları yapılırken büyük insanların (yetişkinlerin) fiziksel özellikleri (yaş, kilo) gözönünde bulundurulmaktadır. Oysaki bu gıda katkı maddelerinin kullanıldığı bir çok gıda maddesi çocukların daha fazla tüketimine yönelik maddeler olup, TV'den her akşam yoğun bir reklam kampanyası ile çocuklarımızın bu maddeleri daha fazla tüketmeleri istenmektedir.

Basınımız bu konuya karşı olağanüstü bir duyarlılık göstermekte, üniversitelerimizin Beslenme ve Dietetik Bölümleri ile Çocuk Hastalıkları Uzmanlarının konuyla ilgili açıklamaları tüketiciyi uyarmaktadır. Ne yazık ki bu uyarılar göz ardı edilmekte ve gelişmiş ülkelerde yasaklanan bir gıda katkı maddesi bizim ülkemizde **"araştırmalar sona erinceye kadar"** kullanımına müsade edilmektedir.

GIDA KATKI MADDELERİ ve İNSAN SAĞLIĞI..

Bir çok çocuk doktoru, anne ve babalara uyarılarda bulunmakta ve çocukların TV Reklamlarınında etkisiyle çok fazla miktarda meşrubat şekerleme, tüketmesinin önüne geçilmesini istemiştir. Diğer taraftan gelişmiş ülkelerde yasaklanan gıda katkı maddelerinin, geri kalmış yada gelişmekte olan ülkelerde kullanımına devam edilmesine karar veren yönetimlerin kendi insanlarına bilerek zarar vermeye devam etmeleri anlamına da geldiğini ifade eden Londra Gıda Komisyonu, gıda katkı maddelerinin giderek insan sağlığı için tehlike arzeden bir bovuta ulaştığında ilgili raporunda belirtmiştir. Ülkemizde ise Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından 6 Mart 1988 tarih ve 19746 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği, bir çok gıda katkı maddesi ihtiva eden ürünün ambalji üzerinde uyarılar bulunmasının şart olduğunu ifade etmişti. Bu uyarılar ilgili resmi gazetede yer alan şekli ile şunlardı.

"Monosodyum Glutamat ihtiva eder, gebe kadınlar ile 1 yaşma kadar olan çocuklar yiyemez"

"Bronşiyal astım dahil bir çok alerjik reaksiyonlara sebep olabilir"

"Dikkat fenilketonuri hastalığı olan çocuklar yiyemez"

Ancak bu uyarılar, aradan bır yıl geçmesine rağmen ilgili gıda ambalajının üzerine konulmamıştır. Bu yönetmelikte daha sonra bir takım değişiklikler yapılmış ve gıda amblajlarının üzerine bu uyarıların konması geciktirilmiştir.

İNSAN SAĞLIĞI İÇİN TEHLİKELİ GIDA KATKI MADDELERİ...

İngiltere Tüketiciler Birliği ve Londra Gıda Komisyonu tarafından TÜRK-İŞ Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosuna Türk Kamuoyunun ve ilgili çevrelerin aydınlatılması amacıyla gönderilen raporda yer alan ve halen ülkemizde de kullanılan gıda katkı maddeleri ile kullanıldığı ürünler ve bu maddeleri yasaklayan ülkeler aşağıda gösterilmiştir.

TARTRAZİNE : Bu madde sarı renk verdiği için aromalı sütler, şekerlemelerde kullanılmaktadır. Astım hastalığına, deri döküntülerine, migrene ve bazı insanlarda aşırı hareketliliğe yol açmaktadır. ➡

SUNSET YELLOW : Güneşbatışı kırmızılığı adıda verilen bu gıda maddelerine kırmızı renk veren bu madde, şekerlemeler, draje jiklet, yapay içecek tozları, jöleler gibi ürünlerde kullanılmaktadır. Astım hastalığına yol açabilmekte, deride döküntülere neden olabilmekte ve labaratuvar hayvanlarında böbrek fonksiyonunu bozmaktadır. Norveç ve Finlandiya'da yasaklanmıştır. Bizim ülkemizde de bu konudaki araştırmalar sona erene kadar kullanımına müsade edilmiştir.

PONSON 4R : Bu gıda boyası ise şekerlemeler, draje jikletler, yapay içecek tozları ile jölelerde kullanılmaktadır. Astım hastalığına yol açmakta deride döküntülere neden olabilmekte ve labaratuvarlarda gen bozukluklarına neden olmaktadır. ABD, Kanada ve Norveçte kullanımı yasaklanmıştır.

ERİTROSİN : Aromalı pudingler, aromalı gofret bisküvi, aromalı süt şekerlemeler, draje jikletler, jöleler ve yapay içecek tozlarında kullanılmaktadır. Norveçte yasaklanmıştır. İngiltere'de ise kullanımı ağır yasaklarla önlenmiştir.

PATENT BLUE : Patent Mavisi adlı bu gıda boyası ülkemizde şekerlemeler ve draje jikletlerde kullanılmaktadır. Astım hastalığına yol açabilmekte deride döküntülere neden olmakta ve bazı çocuklarda aşırı hareketliliğe neden olmaktadır. ABD, Norveç, Japonya ve Kanada da yasaklanmıştır. Bizim ülkemizde ise kullanımı devam etmektedir.

İNDİGOTİN : Meyveli sütlü buz ürünleri, şekerleme, draje şeker ve cikletlerde kullanılmaktadır. Astım, deri döküntüleri, aşırı hareketliliğin yanısıra laNorveç, Finlandiyada tamamen yasaklanmış Avusturya'da ise kullanımında ağır şartlar getirilmiştir. Bizim ülkemizde ise araştırmalar sona erene kadar kullanımı kararlaştırılmıştır. Bu maddenin kullanıldığı ürünlerde **"Bronşiyal astım dahil alerjik reaksiyonlara sebep olabilir"** ibaresinin konulması 6.3.1988 tarihinde yayınlanan Resmi Gazetede yer alan yönetmelikte yer almasına rağmen ilgili kuruluşlar bu ibareyi kullanmamaktadırlar. baratuvar hayvanlarında kanser ve genetik bozukluklara neden olmaktadır. Norveçte yasaklanmıştır.

ONNATTO : Peynir çeşitleri ile çerez türü ürünlerde kullanımı sürmektedir. Güvenlik testleri tamamlanmamıştır, deride döküntülere neden olmaktadır. Ingiltere'de yasaklanması teklif edilmiştir.

BANKA İŞÇİLERİNE MÜZİK ŞÖLENİ

11 Nolu Bankacılık işkolunda kurulu bulunan üyemiz BASS ile bağımsız BANKS Sendikaları ortaklaşa bir müzik şöleni düzenleyerek üyelere moral verdiler.

18 Mart Cumartesi günü Ankara'da Maltepe Şato Yazar Salonu'nda yapılan "Dostluğa Çağrı Şöleni"ne amatör tiyatro topluluğu tarafından yazılıp oynana "Grev" adlı oyun sahnelendi, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği Sanatçıları Banka işçilerine moral verdiler.

SENDİKA BAŞKANLARI KONUŞTU..

BASS Genel Başkanı Tamer Sonalp ile BANKS Sendikası Genel Başkanı Mehmet Ali Evcit, topluluğa hitaben yaptıkları kısa konuşmalarda, ortaklaşa düzenlenen bu müzik şölenlerinin, işçiler ve sendikalar arasındaki dayanışmayı ve dostluğu pekiştireceğini belirttiler..

BASS Genel Başkanı Tamer Sonalp konuşmasında "Bu şölen bir sabrın sonudur. Bu sabır 12 Eylül sonrası işçi mücadelesine örnek olsun. Bu güzel günde hep beraber heyecanlanıyoruz. Hep beraber olmazsak namerdiz" dedi.

BANKS Genel Başkanı Mehmet Ali Evcit de konuşmasında "Bu şölen sorunlarımızı çözmede bir noktadır. Banka emekçilerinin dayanışmasını sağlayan anlamlı şölen, tüm işçilere örnek olsun." dedi.

Bu konuşmalardan sonra "Grev" adlı tiyatro oyunu oynandı. Elazığ ve G. Antep yörelerinin mahalli oyunlarının göz doldurduğu Şölende, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziğinden örneklerle son buldu.

Şölene, TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikaların yöneticileri de katıldı.

Sosyal Sigorta ve Denetim

H. Avni YAZICI
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı

Sigorta Müfettişleri Çalışma Talimatı'nın 8. maddesinde, Kurumun kayıt tetkikinden sarfınazar edebileceği işyerleri beş madde halinde açıklanmış bulunmaktadır.

Kurum bu kerre çıkarmış bulunduğu 19.10.1988 tarih, 16-9 ek genelgesi ile;

1- İhale konusu işlerin dışındaki hertürlü inşaat, tamirat, tadilat, tesisat ve benzeri işyerlerinin,

2- 506 Sayılı Kanuna tabi iken kapanan, terk edilen veyahutta tasfiye olunan işyerlerinin,

3- İhale konusu olup, yükleme ve boşaltma işleri ihale makamlarının verdiği sigortalılar ile gerçekleştirilen nakliye işyerlerinin kayıtlarının tetkikinden de vazgeçilmesi uygulamasını başlatmıştır.

Sigorta Müfettişleri Çalışma Talimatı ve genelgede bu kararların gerekçesi olarak; son yıllarda iş hacmindeki artışlar sonucu kayıt tetkiklerinde vaki birikimler ve bu güne kadar yapılan kayıt teftişlerinden elde edilen sonuçlar gösterilmektedir.

YÖNETİM BİLİMİNDE DENETİM DENİLİNCE...

Kamu ve özel sektöre ait kuruluşlarda kontrol, denetim, teftiş sözcükleriyle tanımlanan işlemler yönetim biliminde, biri müsbet, diğeri menfi olmak üzere 2 ayrı fikir ihtiva edecek şekilde tezahür etmektedir.

Birincisi kuruluşlara bazı yetki ve görevler verilmesidir ku, bu müsbet yönü ifade etmektedir.

İkinci tezahür ise, kuruluşların yetkilerinin kısıtlanması ve kuruluş gayelerinin dışında yetkiler kullanılmasıdır ki, bu da menfi yönü göstermektedir.

Aslında teftiş ve denetim bir irtibat vasıtasıdır. Mutlaka birşeyler yapmak, noksan ve kusur bulmak için değil, kurum ve işyerleri arasında ilişkinin kuvvetlenmesi, karşılıklı görüşlerin pekiştirilmesi ve daha etkin metodların bulunması yönünden önem arzetmektedir. Tabiidir ki karşılıklı müsbet ilişkilerin oluşmasının yanında denetim müessesesinin varlığının, yani işverenlerdeki denetlenmek bilincinin işlemlere kazandıracağı müsbet yönün de unutulmaması gerekir. Yani yukarıda açıklanan gerekçeler kadar denetimin bu fonksiyonu da yönetimde önemlilik arzetmektedir.

TEŞTİF ve YASALAR

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 130. maddesine göre Sigorta Müfettişleri, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun uygulamasında İş Kanununda belirtilen teftiş, kontrol ve denetleme yetkisine sahip bulunmaktadırlar. Tabiidir ki, bu yetkinin varlığı kadar etkin bir şekilde kullanılmasının yanında, çalışma barışını sağlayacak bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Nitekim bugüne kadarki uygulamaların bu şekilde gerçekleşmiş olması bu müessesenin varlığı kadar, uygulamadaki başarılarının tabii bir sonucu olarak görülmektedir. ➡

Kurum ve Kuruma kayıtlı işyerleri arasındaki ilişkilerin, çalışma barışını aksatmayacak şekilde yürütülmesi, tekrarcı ve verimsiz çabalardan kaçınılması, çalışanların Hukukunun yasalara uygun bir şekilde zamanında korunmasını arzulamaktayız. Yani, altın yumurtlayan tavuğun yaşatılması ve daha çok yumurtlamasının teşvik ve temin edilmesini istemekteyiz. Özet olarak, işverenlerimizin teftiş ve denetim korkusuyla heran rahatsız edilmemelerini, işleriyle rahat ve huzur içinde alakadar olmalarını, ancak denetim müessesesinin varlığını ve etkinliğini unutmamalarını, çalışanların hukukunu korumalarını ve onlara saygılı olmalarını samimiyetle istiyoruz

UYGULAMALARDAN ÖRNEKLER

506 sayılı Kanunun, 3395 sayılı Kanunun 5. maddesi ile değiştirilmeden önceki 79. maddesine göre Kurum; hertürlü inşaat, tamirat, tadilat, tesisat ve benzeri işleri yapan işverenlerin düzenlemiş oldukları belgelerle Kuruma bildirdikleri kazançlar toplamı, o işkolu için belirlenen işçilik nisbeti dikkate alınarak, o işin maliyet veya ihalesi bedeline göre bulunacak kazançlar toplamının % 70 den az olmadığı takdirde, prim belgelerinin dayandığı kayıtları, bu belgelerde yazılı olanları doğrulayıcı nitelikte sayarak işverenlerin, varsa aracıların kayıtlarına bakmayabiliyordu. Çoğunlukla da istisnalar dışında bu konuya bakmıyordu. Dolayısıyle işler basitleşiyor ve fakat Kurum o iş için işverenlerden, bilimsel ve teknik yönden ağırlıklı kaçak işçi çalıştırmayı önleyecek bir prim alabiliyordu.

Bunu bir örnekle açıklarsak; maliyeti 100 milyon olan bir bina inşaatı, ister ihaleli bir iş olsun, isterse özel bina inşaatı olsun, işverenler (maliyet bedeli 100 milyon × işçilik nisbeti % 16 × % 70 oranı) 11 milyon 200 bin lira bir işçiliği Kuruma bildirdikleri takdirde, Kurum bu işverenin kayıtlarına bakmıyordu.

3395 sayılı Kanunun 5. maddesi ile bu uygulama değiştirilmiş ve işverenler bildirimlerde serbest bırakılmışlardır.

Yine, yasal mükellefiyetlerini zamanında yerine getirmeyen işverenler hakkında ölçümleme ve % 70 mukayese sistemi de kaldırılmış ve idari para cezası uygulaması getirilmiştir. Bu değişiklikle işverenler Kuruma bildirimde serbest bırakılmışlar, sigortalılara da kendi hukukunu koruma mükellefiyeti getirilmiştir. Tabiidir ki, teftiş ve denetim mekanizmasının bugünkü uygulamalarla kazandığı sonuç, Kurum prim gelirlerini düşürücü bir hüviyete dönüşmüş bulunmaktadır.

SONUÇ : İş hacmindeki artışlar sonucu kayıt tetkiklerindeki birikim ve bugüne kadarki teftişlerden elde edilen menfi sonuçları gidermenin çıkar yolu, bugünkü uygulamalar değildir. Hele sigortasız çalıştırılan kimselerin etkin bir şekilde tesbit yolu da, yine kayıt tetkiki ve teftişden bu şekilde vageçmekle mümkün olamaz.

Özel bina inşaatları ve ihaleli işlerde % 70 mukayese sisteminin kaldırılmış olması, Kurumun gelirlerini menfi yönden etkilediği gibi, bu uygulamalarla da olumsuz yönde teşvik görmektedir. Bize göre bugünkü uygulamanın % 70 mukayese sistemiyle birlikte yürütülmesi Kurum yönünden daha akılcı, işçiler ve işverenler yönünden de daha çağdaş bir uygulama olacak, bir otokontrol sistemi yeniden kurulmuş bulunacaktır. Bilindiği üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığı'da işverenleri vergilendirirken hayat standardı esasını gözönüne almaktadır.

Kurum, sigorta müfettişlerini kırtasiyecilik ve bürokrasiden kurtarıcı tedbirleri zaman geçirmeden almalı, onları onore edici ve güven ortamı yaratıcı, mesleklerinde teşvik edici uygulamalara geçmelidir. Ayrıca işveren muamelatını bir değerlendirmeye tabi tutmalı, iş akımını ve hizmetlerde etkinliği sağlayıcı önlemleri almalıdır. Bu uygulamalarla iş birikintileri önleneceği gibi, Kurumun prim gelirlerinde de bir etkinlik ve verimlilik sağlanmış olacaktır. O zaman denetimler ve durum tesbitleri de etkinlik kazanacak ve daha müsbet sonuçlar alınabilecektir.

Çünkü, yönetmeliklerle belirlenen idari para cezalarının mahiyeti ve hukukiliğinin ötesinde, bu yolla işverenlere yasal mükellefiyetlerini zamanında yaptırabilmek mümkün görülmemektedir. Kurum yetkilileri bir buçuk yıldan fazla bir süredeki uygulama sonuclarını değerlendirdiklerinde, sistemin % 70 mukayese uygulaması ve denetim elemanları ile işveren muamelatının her kademesinde görevli personelin daha etkin çalışabilmelerinin zaruretini tesbit etmiş olmaları gerekmektedir.

Mevcut uygulama ile Kurum yönünden tecsil gayesini yerine getirmiş işyerlerinin kanun kapsamından çıkarılması işlemleri hızlandırılmalı, dolayısiyle bildirge alma oranları yükseltilmelidir.

"Havuzun suyunun kesilmemesi, kirlenmemesi ve her zaman insanlara hizmet edebilmesi..." (1) için bu tedbirlere mutlaka gerek vardır.

(1) SSK Genel Müdür Vekili Okan Tapan'ın 41. Genel Kurul konuşması.

GELİŞEN TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER

BAYAT EKMEĞE HÜCUM

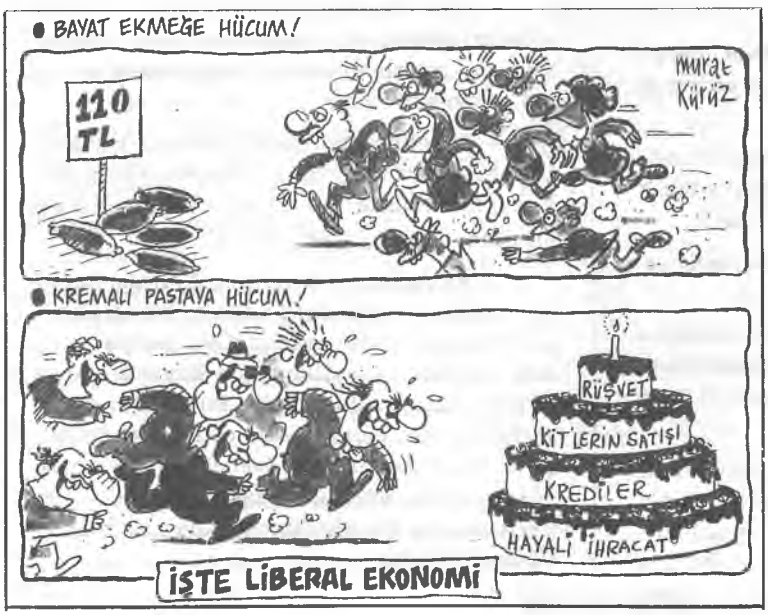

• 200 Liraya satılan Ekmek 110 lira olunca, bayat da olsa alıcı buluyor.. İşte yaşanan Sosyal Devlet çizgisi..

1989'lar Türkiyesi nasıl bir noktaya geldi ki, 55 milyonluk ülke insanı "mutluluğunu" yaşıyor.. Bir yanda "hayali ihracatçı"lar, kolay yoldan "köşeyi dönenler", bir yanda yiyecek ekmeğe muhtaç insanlar.. Ucuz olan bayat ekmek alabilmek için uzun kuyruk oluşturan insanlar..

Anayasa'nın 2. maddesi der ki: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlaşıyı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir."

Yandaki günlük gazetelerimizin birinde çıkan haberde, insanlar ucuz ekmek alabilmek için bayat ekmek kuyruğuna girdikleri belirtiliyor.. 7 Şubat günü "SABAH" Gazetesinde çıkan haberde İstanbul'un Üsküdar semtinde insanlar 200 liralık ekmeği bayat da olsa 110 liraya alabilmenin savaşını kuyrukta bekleyerek, "izdiham içinde" veriyorlar..

Sosyal Hukuk Devleti, anlayışı, insanların milli gelirden paylarını alabilmelerini gerektirir.

Sosyal Hukuk Devletinde insanlar "insanca yaşayacak bir ücreti" kazanarak hayatlarını idame ettirmelerini öngörür.. Bayat ekmeğin izdiham yaratarak alındığı bir ülkede, "Sosyal Hukuk Devleti" ilkeleri ne şekilde yaşıyor?

"GELİŞEN TÜRKİYE" edebiyatı yaparak, Avrupa standartları ölçüsüne ulaştığımızı öğünerek söyleyenler, yandaki gazete küpürlerine ne diyorlar? "Çağ Atladığımızı" anlata anlata bitiremeyenlere, gazete küpürleri cevap verebilir mi?

Acaba biz nasıl çağ atladık, nasıl geliştik diye sormak istiyoruz.

İMZAYI AT SONRA UNUT GİTSİN

Sinan VARGI
Türk-İş Kooperatif ve Tüketici Sorunları Uzmanı

Yurtdışında uluslararası kuruluşlardaki resmi delegasyonlarımızın son yıllar içinde takındıkları acip bir tutum en son örneğini geçtiğimiz günler içinde bir kez daha kanıtladı.

Sosyal ve ekonomik gelişme için bir takım kararlara imzayı at ve daha sonra ülkeye döndüğünde bu imzaladığın karardaki yükümlülüklerini unutuver.

Bir örneği ise Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 9 Nisan 1985'te imzalanan **"Tüketicinin Korunması Konusundaki Temel Esaslar"** adlı ilkeler bütünü.. Bu kararname 1985 yılında yani tam bundan dört yıl önce Genel Kuruldan oybirliği ile geçmiş ve bu kararnameye Türk Delegasyonu'da imza atmıştı. Geçtiğimiz ay elimize geçen bu Kararnamede ilginç maddeler bulunmaktadır isterseniz şimdi bu ilginç maddelere geçelim.

— Ülkelerde, halklarına tüketici olarak yeterli korumayı sağlamak ve idame ettirmek yönünden yardımcı olmak,

— Malların üretimi ve dağıtımı ve tüketicilere hizmet vermekle uğraşanlar için yüksek ahlaki davranış **seviyesini teşvik etmek,**

— Bağımsız tüketici guruplarının gelişmesini kolaşlaştırmak,

— Tüketicileri olumsuz yönde etkileyen ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyette bulunan bütün girişimcilerin iş yolsuzlukların amani olmak,

İlgili raporun hedefler başlığı altında bu çalışmaların yapılması istenmekteydi. Bu hedeflerin ise tam merkezine bizim ülkemizi koymak sanırım doğru bir karar olacaktır. Bu dört madde özellikle dördüncüsü basınımızı yıllarca meşgul eden konuların başında gelmiyor mu?

Kararın genel ilkeler başlığı altında, hükümetlerin güçlü bir tüketiciyi koruma politikası geliştirip, kuvvetlendirmeleri gerektiği ifade edilirken alt başlıklar altında şu görüşlere yer veriliyor:

— Tüketicilerin ekonomik ve sosyal menfaatlerinin korunması,

— Tüketici eğitimi ve etkili bir hata telafi merciinin tüketicilere sağlanması,

— Tüketici ve diğer ilgili gurup ve kuruluşların oluşturulması özgürlüğü ve bu gibi kuruluşların kendilerini etkileyen karar verme işlemlerinde kendi görüşlerini ortaya koyması,

— Hükümetler, tüketiciyi koruma politikalarını geliştirmek, uygulamak ve kontrol etmek için yeterli bir altyapı temin etmeli ve idame ettirmelidirler.

— Tüketiciyi koruma politikası, geliştirilirken araştırma yapan üniversiteler ile özel ve kamu teşebbüslerinin rolünün potansiyeli göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu alt başlıkları da incelediğimizde, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda oy birliği ile kabul edilen ilkelerin aradan 4 yıl geçmiş olmasına rağmen bizim ülkemizde tam aksi olarak uygulandığı görülmektedir. Burada bir gerçeği ifade etmek gerekirse bu çalışmalar TÜRK-İŞ ve bazı diğer tüketici dernekleri ve vakıfları tarafından yürütülmekte ve bu dernekler devletten hiç bir yardım almadan çalışmalar yapmaktadırlar.

Raporun diğer alt başlıkları ise şöyle sıralanıyor.

— İmalatçıların ürettiği malların öngörülen veya tahmini normal kullanım süreleri boyunca güvenli olmalarını sağlamak için uygun politikalar temin edilmelidir.

— Hükümetler gerektiğinde bir ürünün ciddi bir şekilde hatalı olduğunu tesbit ettikleri takdirde imalatçıların o malı geri almasını veya değiştirmesini veya tadil etmesini veya yerine yeni bir ürün vermesini bunları makul bir zaman içinde yapmasını veya tüketicinin yeterli bir şekilde tazminini sağlayacak politikaları benimsemelidirler.

Bu iki madde hakkında söylenebilecek o kadar çok problem varki. Tüketicinin zaten mağduriyetide bu iki maddenin uygulanmamasından kaynaklanıyor.

Birleşmiş Milletler Raporu bunlar gibi uygulanmayan 46 maddeden ibaret. Bu 46 maddeyi incelediğimizde hemen hiç birinin ülkemizde belli nedenlerden ötürü uygulanmadığını görüyoruz.

TÜRK-İŞ'in Tüketiciyi Koruma Çalışmalarına başlaması 1984 yılının Mart ayına rastlar. Daha sonra Mart 1985 'te yapılan bir konferansa katılan TÜRK-İŞ İcra Kurulundan 4 üye, TÜRK-İŞ'in Eskişehir'de bir Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosu açmasını kararlaştırmış ve bu konuda kamuoyunu ve halkı aydınlatıcı bilgiler verilmesini istemişti. Nisan 1985 yılında imzalanan **"Birleşmiş Milletler Tüketicinin Korunmasında Temel Esaslar"** adlı kararname söz konusu konferansta tartışılan konuları kapsamaktaydı. Bu konuda aradan geçen 4 yıl içinde hükümetin tavrı ne yazık ki kararname hükümlerine ters düşmüştü. Ancak o tarihte Tüketicinin Korunması Projesine başlayan TÜRK-İŞ önemli mesafeler almış, Uluslararası Tüketici Birlikleri örgütü IOCU'ya üye olmuş dünya üzerindeki 160 dan fazla ülke ile temasa geçmiş ve ülkemizde tüketicinin korunması konusunda Birleşmiş Milletler Kararları doğrultusunda diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak Tüketicinin Korunması olayını demokratik esaslar dahilinde çözmeye yönelmişti.

Not : Türk delegasyonu tarafından da imzalanan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 9 Nisan 1985'te alınan kararların tümü bir broşür haline getirilerek, ilgili kuruluşlara ve sendikalarımıza dağıtılacaktır.

AÇIK TEŞEKKÜR

Annem **HACI EMİNE YILMAZ**'ın vefatı nedeniyle göstermiş oldukları yakın ilgi dolayısıyla benim ve ailemin dayanma gücünü arttıran

CUMHURBAŞKANIMIZ
SAYIN KENAN EVREN'e

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
SAYIN YILDIRIM AKBULUT'a

Başbakan
SAYIN TURGUT ÖZAL'a

Ana Muhalefet Partisi SHP Genel Başkanı
SAYIN ERDAL İNÖNÜ'ye

Doğru Yol Partisi Genel Başkanı
SAYIN SÜLEYMAN DEMİREL'e

Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili
SAYIN YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN'e

Sayın Hükümet üyelerine, mülkî ve askerî erkâna, işçi ve işveren kuruluşlarının Sayın temsilci ve yöneticilerine, dost ve akrabalarıma, temsil onurunu taşıdığım

İŞÇİ KARDEŞLERİME

teşekkür eder, en içten sevgi ve saygılarımı sunarım.

ŞEVKET YILMAZ
TÜRK-İŞ Genel Başkanı

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMASI

Şubat 1989 Gıda Harcaması

- *Ocak 89'a göre, Gıda Harcamasındaki bir aylık artış oranı yüzde 4.1 oldu. Yıllık Artış Oranı ise yüzde 69.*
- *Şubat ayındaki gıda harcaması için üç Asgari Ücret gerekiyor. 4 kişilik Bir Ailenin Gıda Harcaması 238 bin 164 liraya ulaştı..*

Hayat pahalılığının önemli bir göstergesi mutfak.. İnsanların yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? Ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ, Araştırma Merkezi, Şubat 1989 ayı için bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara'da yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyoruz.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ'nin yaptığı piyasa belirlemelerine göre, dengeli beslenmeyi sağlayacak asgari gıda harcama tutarındaki artış sürmektedir. Gıda için yapılması gereken harcama Şubat 1989 ayında geçen aya göre yüzde 4.1'lik bir artışla 238.164.- liraya ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle gıda fiyatlarındaki artış, işçinin cebinden Şubat ayında 9.309.- lira daha götürmüştür.

Aşağıdaki tabloda, Ankara'da yaşayan farklı yaş ve cinsiyet grubuna sahip dört kişilik ailenin yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenmesini karşılayabilen harcama tutarı yer almaktadır.

Gıda harcamasındaki artışın bir nedeni, uygulanmakta olan ekonomik politikanın doğal bir sonucu olmakla beraber, mevsim koşullarının elverişsizliği nedeniyle sebzede görülen yüksek fiyat düzeyinin de etkisi bulunmaktadır. Aralık 1988/Şubat 1989 arasındaki iki aylık dönemde gıda harcaması tutarındaki artış yüzde 12.7 ile sınırlı kalırken, sebze fiyatlarında aynı dönemdeki artış yüzde 65'lere ulaşmıştır.

Tobloda da görüleceği üzere, Şubat 1988/1989 arasındaki oniki aylık dönemdeki aylık gıda harcaması artışı yüzde 69'dur. Başka bir ifadeyle bu ay, geçen yıla göre 97.161,- lira daha fazla gıda harcaması yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bir bakıma net asgari ücretin de üstünde bir tutar!... Bugün ele geçen asgari ücretin 82.431.- lira olduğu gözönüne alınırsa, işçiye Şubat 1989'daki **sadece** zorunlu gıda harcaması için üç asgari ücret gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Bugün için temel hedef, işçinin ve ailesinin günün koşullarına uygun, insan onuruna yaraşır bir yaşama standartını sağlayacak bir gelire kavuşturulmasıdır. D.İ.E'nün kentsel yerler hanehalkı gelir ve tüketim harcama kalıbı içindeki gıda payının Ankara için yüzde 41.9 olarak hesaplandığı dikkate alınırsa (-ki bu oran tartışmalıdır. Çağdaş bir harcama kalıbı içerisinde gıda payının yüzde 30'ların altında olması gerekir.); yapılması zorunlu diğer harcamalar olarak değerlendirilen konut, sağlık, ulaşım, giyim, eğitim, kültür vb. giderlerle birlikte ele geçmesi gereken tutar kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Yapılması zorunlu harcama için gerekli gelir ile varolan, diğer bir ifade ile çalışanların cari gelir düzeyleri arasındaki fark, çalışanların karşı karşıya bırakıldığı olumsuz yaşama koşullarının bir göstergesi olmaktadır.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN GIDA HARCAMASI (TL)

	Şubat 1988	Ocak 1989	Şubat 1989
— Yetişkin işçi için	47.448.-	77.850.-	80.949.-
— Yetişkin kadın için	30.000.-	48.870.-	50.754.-
— 15-19 yaş grubu erkek çocuk için	38.607.-	62.370.-	64.650.-
— 4-6 yaş grubu çocuk için	24.948.-	39.765.-	41.811.-
Toplam.....	141.003.-	228.855.-	238.164.-

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

5102 İŞÇİYİ KAPSIYOR

HAVA-İŞ THY SÖZLEŞMESİ TÖRENLE İMZALANDI

Hava-İş Sendikası'nın Türk Hava Yollarında çalışan 5 bin 102 üyesi adına işveren sendikası TÜHİS'le sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi'nin grev aşamasında gelindiğinde anlaşma oldu. Toplu iş sözleşmesi 15 Şubat 1989 günü Ankara'da törenle imzalandı.

ADNAN ÖZCAN KONUŞTU..

İmza töreninde bir konuşma yapan Hava-İş Genel Başkanı **Adnan Özcan,** Türk Hava Yolları'nda çalışanların toplu iş sözleşmesi grev noktasına gelindiğinde bağıtlandığını belirtti ve işçilerin Türk Hava Yollarında verimi arttırıcı şekilde çalışacaklarını söyledi.

PAKDEMİRLİ'NİN KONUŞMASI

Törende konuşan Ulaştırma Bakanı **Ekrem Pakdemirli'**de toplu iş sözleşmesi ile personele yeni mali ve sosyal imkânlar sağlandığını belirttikten sonra "kâra geçtikten sonra çalışanlara daha geniş imkanlar sağlayacaklarını" söyledi

THY Genel Müdürü **Cem Kozlu'**da sözleşmenin imza töreninde yaptığı konuşmada, **"bu toplu iş sözleşmesi ile daha önce THY'de bozulmuş olan ücret dengesini düzeltmek için gayret sarfettiklerini"** belirtti.

İŞÇİLERE SAĞLANAN BAŞLICA HAKLAR

Türk Hava Yolları'nda çalışanlara bu toplu iş sözleşmesi ile birinci yıl için ortalama yüzde 73, ikinci yıl da yüzde 20 oranında ücretlere zam yapıldı. Sosyal haklar da da 50 bin liralık artış getirildi

ÇELEBİ HAVA YOLLARINDA ANLAŞMA

Burada özel hava şirketlerinden olan Çelebi Hava Yolları'nda çalışan 400 işçi adına Hava-İş Sendikasının sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi çalışmaları anlaşmayla sonuçlandı. Sözleşmeyle işçilere enflasyon dikkate alınarak yüzde 100'ü aşkın zamlar sağlandı.

Hava-İş Sendikası'nın Türk Hava Yollarında çalışanlar adına yapılan sözleşme toplu iş sözleşmesi Ankara'da düzenlenen bir törenle imzalandı.

Kozaklı'dan (Türkiye'den) Almanya'ya Göçün Sebepleri ve Göçü Önleme Tedbirleri

Doç. Dr. FARUK ANDAÇ
Erciyes Üniversitesi
Öğretim Üyesi

GİRİŞ:

İç Anadolu Bölgesinde, Erciyes volkanik dağının batısında yer alan, sıcak su hamamları ile tanınmış KOZAKLI İlçesi nüfusunun % 17'si yurtdışında çalışmaktadır. Bölge tarıma elverişli olmadığından ve sanayii tesisleri henüz mevcut bulunmadığından nüfusun çoğunluğu bölge dışına göç etmektedir. Nüfusun bölge dışına göç etmesini önlemenin en etkin yolu şüphesiz bölge halkını meslek sahibi etmek ve onlara bölgede işyeri temin etmektir. Bu yazının amacı, bölge halkına uygun işyerlerini, onları bu işyerlerine kanalize etmenin yöntemlerini ve yurtdışından yurda geri dönmeye istekli Türk Çocuklarının eğitimi ile ilgili Kozaklı Jeotermal enerji tekniğinin istihdam yaratıcı alanlarda kullanılmasını belirlemektir.

I- KOZAKLI İLÇESİ İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER:

Kozaklı, İç Anadolu Bölgesinde Nevşehir iline bağlı bir ilçe merkezidir. 1954 yılına kadar Hamamorta köyü iken, 21 Mart 1854 yılında Bağlıca, Buruncuk, Hamamorta köylerinin birleşmesiyle iki kilometre uzaklıktaki Kozaklı Köyünün adını alarak KOZAKLI ilçesi kurulmuştur. Sonradan 1967 yılında Kozaklı köyünün de birleşmesiyle bugün 9 mahalle, 26 köy ve üç kasabadan ibaret Nevşehir iline bağlı mütevazi bir ilçedir. Kaymakam ve Belediye Başkanı tarafından yönetilmektedir.

A- COĞRAFİK ÖZELLİKLERİ:

a- Yüzey Şekilleri:

Kozaklı, İç Anadolu Bölgesinden geçen orta Kızılırmak vadisinin kuzeyinde, Erciyes Volkanik dağının batısında, çukurca bir vadi içine yerleşmiş bulunmaktadır. Kuzeyinde Yozgat İlinin Şefaatli ve Boğazlıyan İlçeleri, güneyinde Nevşehir İlinin Avanos ve Hacıbektaş ilçeleri, doğusunda Yozgat ilinin Boğazlıyan ilçesi, batısında Kırşehir ilinin Mucur ilçesi bulunmakta olup, 35° doğu boylamı ile 39° kuzey eylemine yakın bir bölgede yer almaktadır. Denizden yüksekliği (Rakım) 1150 m.dir. Yakın çevrede engebeli bir araziye rastlanmamaktadır. Arazi çıplak ve bozkır düzlüklerden oluşmaktadır.

Önemli akarsu kaynakları bulunmamaktadır. Ancak, Yozgat iline yakın, Kozaklı ilçesine 15 km. uzaklıktaki Kanlıca kasabasından geçen, Karasu çayına dökülmekte olan, Kozaklı ilçe merkezinde ortaya çıkan sıcak su kaynağının oluşturduğu **bir dere** ile ilçe merkezine 13 km. uzaklıktaki Doyduk çayı üzerinde yapılmakta olan **bir gölet,** başlıca akarsu kaynağını oluşturmaktadırlar.

b- İklim Özellikleri:

Kozaklı ve çevresi tipik bir kırsal iklim özellikleri göstermektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları sert ve soğuk geçer. Yağışlar kışın kar şeklinde, ilkbahar ve sonbaharda yağmur şeklinde yağar. Kış ve yaz ile gece ve gündüz arasındaki ısı farkı fazladır. Yıllık ortalama sıcaklık 11,4C° dir. Kaydedilen en yüksek sıcaklık (yazın, gündüz gölgede) 35 C° dir. En düşük sıcaklık (kışın gece) —23 C° dir.

Yıllık ortalama yağış miktarı 3000 (mm)dir. Türkiye genelinde en az yağış alan bölgeler arasındadır. Yaz günü sayısı 77, kış günü sayısı 40 dır. Ekim ve Nisan aylarında sıksık don olaylarına rastlanır. Don olayları özellikle yazlık tarımsal ekiliş tarihlerine rastladığından üretimde menfi etkisi olmaktadır.

İlçe merkezinde sıcak su kaynağı civarında iklim biraz daha yumuşaktır. ➡

B- DEMOGRAFİK YAPISI:

789 km² lik bir alana yayılmış olan Kozaklı ilçesinin toplam nüfusu (1985 nüfus sayımına göre) 27.773 dür. Bu nüfusun 14.000'ni kadın, 13.773'ü erkekdir. Km² başına düşen nüfus sayısı 35,2 dir. Halbuki Türkiye genelinde km² başına düşen nüfus sayısı (1985 yılı) 65,9 kişi, Nevşehir ili genelinde ise 51,1 dir.

Kozaklı ve civarından toplam olarak kayıtlara göre 4.758 kişi yurtdışında çalışmaktadır. Bu nüfus ilçe nüfusunun % 17 sini teşkil etmektedir.

İlçe ve ilçeye bağlı Belediye teşkilatı kurulmuş üç kasaba ile yirmialtı köy nüfusları şöyledir:

İlçe merkezi (Kozaklı)	:	7.554
Karahasanlı kasabası	:	2.817
Kanlıca kasabası	:	2.485
Karasenir kasabası	:	2.678
26 köy toplamı	:	12.239
Toplam	:	27.773

İlçe merkezinde 2.175 hane (aile) yerleşmiş bulunmakta ve 7.554 kişi yaşamaktadır.

C- ULAŞIM:

İlçe merkezine asfalt karayolu ile ulaşılmaktadır. Kayseri-Ankara transit karayoluna 24 km uzaklıktadır. Karayolu ile Ankara'ya 273 km, Kayseri'ye 93 km, Nevşehir'e 105 km uzaklıktadır. İlçe merkezinin kasaba ve köylere karayolu bağlantısı bulunmaktadır.

Kayseri-Ankara demiryolu ilçeye bağlı 8 km uzaklıktaki Kanlıca kasabasından geçmektedir. Demiryolu ile Ankara'ya 5 saatte, Kayseri'ye 2 saate ulaşılabilmektedir.

D- EKONOMİK DURUM:

Bölgede sanayii ve ticaret henüz gelişmemiştir. İlçe merkezinde bir tuğla fabrikası ile inşaat halinde olan ve 1988 yılında bitmesi beklenen bir un fabrikası bulunmaktadır. Bunun dışında herhangi bir sanayii tesisi bulunmamaktadır. Tarıma dayalı bir tesisde kurulmamıştır. Ancak sıcak su hamamları adı altında Belediyenin 2 hamamı ve toplam 70 yataklı çeşitli otel ve moteli bulunmaktadır. Ayrıca özel pansiyon işletmeleri çalıştırılmaktadır.

Nüfusun büyük bir çoğunluğu tarla ziraatçiliği ile geçimini sağlamaktadır. İlçede takriben 1000 kadar kamu sektöründe çalışan memur ve 1500 kadar küçük esnaf ve sanatkar (berber, terzi, bakkal, tamirci v.s.) bulunmaktadır.

Yurtdışında çalışıp da yurda dönenler genellikle ilçeye dönmemekteler, dönenler ise çiftcilikle uğraşmaktadırlar.

Ekilebilir arazi miktarı 575 km² dır. İlçenin bütün alanının % 72.8 si ekilebilmeye müsaittir. Bu ekilebilir arazinin ancak % 20 si sulanabilmektedir. Sulama işlemi Doyduk çayı, Hamam suyu ve kanlıca kasabasından geçen Karasu çayından yapılmaktadır. Bazı yerlerde artezyen suyundan da yararlanılmaktadır.

Bölgede genellikle pancar, ayçiceği, mercimek, nohut, buğday gibi ekonomik değeri olan bitkiler yetiştirilmektedir. 575 km² lik ekilebilir arazinin yılda ekilen miktarı 138 km² dir. Diğer kısmı nadasa bırakılmaktadır.

Ayrıca, çevrede sulama imkanının olmayışı, arazinin çorak olması ve ziraat yapanların ziraat tekniğini bilmemeleri sebebiyle ekilen arazinin verimi genellikle çok düşüktür. Bugün ekilen buğdayın verimi Türkiye genelinde 1'e 18-20 oiduğu halde bu bölgede 1'e 10'nu geçmemektedir.

Bölgenin coğrafik yapısı yağışsız ve çorak olduğundan orman veya herhangi bir bitki örtüsüne rastlanılmamaktadır. Bu sebeple civarda hayvancılıkta gelişmemiştir.

E- EĞİTİM:

İlçede 14-44 yaş arası nüfusun % 93'ü okuma-yazma bilmektedir. Ancak, 45 yaşdan büyük nüfusun % 24'ü okuma-yazma bilmektedir.

İlçeye bağlı yerleşim merkezlerinde toplam 29 İlkokul, 4 Ortaokul, 1 Lise, 1 İmamhatip Lisesi, 1 Endüstri Meslek Lisesi bulunmaktadır. Toplam öğretmen sayısı 213'dür. Bunların 145'i İlkokul, 14'ü Ortaokul, 28'i Lise 12'si Endüstri Meslek Lisesi, 14'ü İmamhatip Lisesinde görev yapmaktadırlar.

1986-1987 ders yılında okullardan mezun olan öğrenci sayısı; İlkokul 761, Ortaokul 138, Liseler 100 dür.

1987-1988 ders yılında mevcut bütün öğrenci sayısı; 5.416'dır. Halbuki, 1986-1987 ders yılında toplam öğrenci sayısı; 5.456 idi. Öğrenci sayısında meydana gelen bu düşmenin nedeni, okumaya karşı hevesin azalması, maddi imkanların okumaya yeterli olmaması, okuma çağındaki çocukların ev ve tarla işlerinde çalıştırılması, okumak isteyenlerin ilçe merkezi dışına gitmek istemelerinden ileri gelmektedir.

İlçe merkezinde 1986 yılında örnek olarak bir Halı Dokuma ve bir Trikotaj kursu açılmıştır. Halı Dokuma kursunda halen 25 kursiyer 2 kurs eğiticisi tarafından eğitilmektedirler. Bu kurslara katılma isteği fazla olduğundan kursiyer sayısının bu yıl artırılması planlanmaktadır. Trikotaj kursunda 48 kursiyer ve 10 eğitici faaliyet göstermektedirler. Kursa katılmak isteyenlerin sayısı fazladır.

İlçede yine örnek olarak, sıcak su kaynağı yakınında özel idarece 360 m² lik bir alanda kurulmuş olan sıcak su ile ısıtılabilen bir serada 1987 yılında 5 ton domates üretilmiştir.

Devam Edecek

TÜRK-İŞ KÜTAHYA VE NİĞDE İL TEMSİLCİLİKLERİNE ATAMALAR

TÜRK-İŞ Anatüzüğü gereği Bölge Temsilciliğinin yanında oluşturulan İL TEMSİLCİLİĞİ Müessesesi, işçi hareketine katkılarını sürdürüyor.. 9 Bölge Temsilcisinin çalışmalarına yardımcı olmak, organizasyon içinde bütünlük sağlamak, demokratik yönetimin oluşmasına yardımcı olmak ve işveren karşısında daha güçlü sendikacılık yapabilmek amacıyle, 57 İl'de faaliyet gösteren TÜRK-İŞ İl Temsilcileri çalışmalarını devam ettiriyor...

Bu cümleden olarak bir süredir boş bulunan Kütahya ve Niğde illerindeki TÜRK-İŞ İl Temsilciliğine yeni atamalar yapıldı. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu 23 Şubat günü Kütahya İl Temsilciliğine Belediye-İş Şube Başkanı **Mahmet Özdemir**'i, Niğde İl Temsilciliğine de Teksif Şube Başkanı **Erdoğan Atlı**'yı atadı.

TÜRK-İŞ Dergisi, her iki İl Temsilcisi'ne görevlerinde başarılar diler.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMİNERLERİ

TÜRK-İŞ/AAFLI ortak projesi çerçevesinde düzenlenen İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Seminerleri Mersin ve İstanbul'da yapıldı.

8-10 Şubat'ta Mersin'de 27 Şubat - 1 Mart'ta İstanbul'da yapılan seminerlere toplam 193 kursiyer işçi sağlığı konusunda bilgilendirildi.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konusunda riskli ve sanayi yoğun bölgelerde düzenlenmesine özen gösterilen ve 3'er gün süreli bu seminerlere her iki ilde kurulu işyerlerinde çalışan sendika temsilcileri, usta, ustabaşları ile İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurullarında görevli işveren vekilleri de katıldılar.

Bakan Aykut, Danıştay'da Davayı Kaybetti..

Süper Emekliler'e Sosyal Yardım Zammı

- **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Süper Emeklilerin 34'er bin lira olarak belirlenen Sosyal Yardım zamlarının iptali için Danıştay'a dava açmıştı.**

Danıştay, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'un süper emeklilerin primlerine ilişkin iptal edilen Bakanlar Kurulu kararında tashih-i karar istemini reddetti.

Hükümetin süper emekliler için geçen yıl belirlediği 34 bin lira sosyal yardım fırkı uygulamasının Danıştay tarafından reddedilmesi üzerine, emekliler, SSK'dan ödenmeyen farkların toplam tutarı olan parayı almaya hak kazandılar.

Süper emeklilerin sosyal yardım zamlarını 34 bin lira olarak belirleyen Bakanlar Kurulu kararının ipitalinden sonra, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Danıştay'dan karar düzeltme isteminde bulunmuştur. Danıştay İdari Dava Daireleri'nde incelemeye alınan bakanlığın istemi, düzeltilmesine yer olmadığı şeklinde karara bağlandı. Dava Daireleri Tetkik Hâkimleri karar düzeltme isteminin reddedildiğini bildirdi.

Süper Emeklilik Yasası uyarınca bu yasadan yararlanacaklara uygulanacak sosyal yardım zammı (yakacak yardımı) tutarı geçtiğimiz yıl başında Bakanlar Kurulu tarafından üst göstergeden maaş alanlar için 34 bin lira, 1400 ve daha aşağı göstergeden aylık alanlar içinse 70 bin lira olarak belirlenmişti.

Bakanlar Kurulu 1989 yılı içinse süper emeklilerin sosyal yardım zammını 53 bin lira, diğer göstergelerden aylık alanların sosyal yardım zammını ise 91 bin lira olarak belirledi. Danıştay geçtiğimiz yıl süper emekliler için belirlenen 34 bin liralık sosyal yardım zammına ilişkin Bakanlar Kurulu kararını iptal etmişti. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise bu karara karşı "tashih-i karar" isteminde bulundu. Ancak Danıştay'ın bu istemi reddetmesiyle geçtiğimiz yıl 34 bin lira üzerinden tahakkuk ettirilen sosyal yardım zamları nedeniyle emekliler, bakanlıktan 432 bin lira sosyal yardım farkı almaya hak kazandılar. Bu durumda olan 62 bin 519 kişiye SSK tarafından ödenecek fark tutarı toplamı ise 22 milyar 506 milyon lirayı buluyor.

Bakanlar Kurulu bu yıl da normal emekliler için sosyal yardım zammını 91 bin lira olarak belirlerken, son çıkarılan yasa hükmünde kararname ve bunun ardından kararnamenin TBMM'de yasalaştırılması ile süper emekliler için uygulanacak sosyal yardım tutarı 1989'da 53 bin lira olarak belirlendi. Halen buna ilişkin dava ise sürüyor.

HABER-İŞ DİYARBAKIR VE SAMSUNDA ŞUBE AÇTI

Konfederasyonumuza bağlı Türkiye Haber-iş Sendikası Diyarbakır ve Samsun ilinde iki şube açtı. Şube sayısı 6'ya çıktı.

Türkiye Haber-İş Sendikasından yapılan açıklamaya göre, Diyarbakır şubesi muteşebbis heyet başkanlığına **Bekir Demirtaş,** Şube Sekreterliğine **Abdullah Doğan,** Şube Mali Sekreterliğine de **Yaşar Cetres** getirildi.

Samsun'da açılan Haber-İş sendikası şube müteşebbis heyetinede Şube Başkanlığına **Ali Memiş.** Şube Sekreterliğine **Muharrem Çulha** Şube Mali Sekreterliğine ise **Şuayip Kaplan** atandı.

Türkiye Haber-İş Sendikası Genel Başkanı **Ali Akbal** dergimize yaptığı açıklamada tabana açılmanın uğraşı içinde olduğunu vurgulayarak şunları söyledi:

"Sendikal anlayışımızın bir zorunlu gereği olarak şube açılmalarına hız veriyoruz. Sendikal anlayışımızın temeli tabanımız olduğuna göre; tabanla birlikte olmayı ve birlikte hareket etmeyi güçlendiriyoruz".

HABER-İŞ YENİ GENEL MERKEZ BİNASINA TAŞINDI

Türkiye Haber-İş Sendikası, Necatibey Caddesi'ndeki Sezenler Sokak No. 1/14 adresinde kira olarak kullandığı yerden ayrılarak 3 daireden oluşan yeni binasına taşındı.

Tuna Caddesi No. 30/8 Yenişehir/Ankara adresindeki kendi mülkiyeti olan binasına 27 Şubat 1989 tarihi itibariyle yerleşti. Türkiye Haber-İş Sendikası Genel Merkezi'nin yeni binasında 9 oda bulunuyor.

Türkiye Haber-İş Sendikasının yeni adresindeki telefonları da değişti. Sendikanın yeni telefon numaraları 131 90 44 - 45 olmak üzere (2 hat).

SÜPER İŞÇİ EMEKLİLERİ DERNEĞİ KURULDU

• Süper İşçi Emeklileri Tek Çatı Altında Birleşti

Süper İşçi Emeklilerinin haklarını savunmak amacıyla daha önceden İstanbul, Adapazarı, Kocaeli bölgelerini kapsayan dernek kurma çalışmaları ile Ankara'da kurulan Süper İşçi Emekliler Derneği yöneticileri biraraya gelerek tek bir çatı altında toplandılar. Derneğin kuruluş çalışmaları ile ilgili olarak bir bilgi veren Teksif Sendikası Marmara Bölge Temsilcisi Avukat **Selçuk İkizoğlu** şu açıklamayı yaptı.

"İstanbul, Adapazarı, Kocaeli mıntıkaları olarak süper emeklilerin haklarını aramak amacıyla bir dernek kurmak için daha önceden faaliyete geçmiştik. Ancak bizim bu çalışmalarımızdan önce Ankara'da bu amaçlı bir dernek kurulmuş olduğundan yöneticiler biraraya gelip tek bir dernek çatısı altında birleşmeye karar verdik ve bunu bir protokol ile bağladık. En kısa zamanda Ankara'da bir genel kurul yaparak birleştirilmiş bu derneğin yöneticileri seçilecek ve yeni tüzüğü kabul edeceğiz."

800 BİN EMEKLİNİN DURUMU..

Süper emeklilerin tek bir dernek çatısı altında birleşmelerinin mücadelede daha etkili olacağını ifade eden **İkizoğlu** sözlerini şu şekilde bitirdi:

"Süper emeklilerimizin bu şekilde tek bir dernek çatısı altında birleşmiş olmaları mücadelede daha etken bir netice doğuracaktır. Ancak burada önemli bir konuyuda ifade etmek istiyorum. Süper emeklilerin dışında 800 bin normal emekli vatandaşımızda bulunmaktadır. Anayasa mahkemesinin bozma kararı çerçevesinde bu arkadaşlarımızın da emekli maaşlarının da süperler gibi belli oranda arttırılması lazım. Biz bu arkadaşlarımızı gönülden desteklemekteyiz. Mücadelemiz hiç bir zaman ayırım mücadelesi değildir."

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNDE SON DURUM

(28 Şubat 1989 tarihi itibariyle)

● TÜRK-İŞ'e bağlı 32 sendikanın toplu iş sözleşme çalışmaları sürüyor. TÜRK-İŞ Araştırma Bölümü'nün sendika genel merkezlerinden sağladığı bilgiler ışığında yaptığı çalışmaya göre, görüşmesi devam eden ve uyuşmazlıkta bulunan işyerleri ile grev aşaması ve grev uygulaması sürdürülen işyeri, sendika ve işçi sayıları aşağıdadır:

	İşçi Sayısı
A. Görüşmesi Devam Edenler	507.238
B. Uyuşmazlık Aşamasında Olanlar	32.501
C. Grev Kararı Alanlar	1.924
D. Grev Uygulamasında Olanlar	1.952

A. GÖRÜŞMELERİ DEVAM EDEN TİS'LER

SENDİKA	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI
T. MADEN-İŞ	Etibank	10.000
	Karadeniz Bakır İşl.	2.097
TEZKOOP-İŞ	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Destekleme Genel Müdürlüğü	220
	MEGSB İl Müdürlükleri	63
	Çukurova Üniversitesi	123
	Özel Yükseliş Koleji	65
	Spor-Toto	555
	Selçuk Üniversitesi	41
	Değişik İşyerleri	800
TEKSİF	Müstakil İşyerleri	1.000
PETROL-İŞ	T.P.A.O.	4.260
	Tüpraş	3.435
	Sümerbank bağlı işy	795
	MKE Barut Fb.	1.184
	Tekel Kibrit Fab.	300
	Kiplas'a Bağlı 44 işyeri	7.536
	Etibank Boraks ve Asit Fb	1.201
	Değişik 22 işyeri	1.860
TEKGIDA-İŞ	Değişik 72 işyeri	20.000
	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	38.500
	Tekel İşl. Gn. Md.lüğü	55.000
ŞEKER-İŞ	T. Şeker Fabrikaları	37.500
TARIM-İŞ	T. Şeker Fb.Gn.Md. Sarmısaklı ve Alpullu T.Ü.Ç.	264
	Vakıflar Gn.Md lüğü İşl.Md.	47
	İst. Valiliği Özel İdare Fidan Md.lüğü	95
AĞAÇ-İŞ	İmran İnşaat	70
	Tekirdağ Ağaça San.	300
SELÜLOZ-İŞ	Muhtelif 13 işyeri	1.500
BASIN-İŞ	Milliyet Yayınları	31
	Başbakanlık Basımevi	165
	Merkez Bankası Matbaa	92
	DMO Basın Müessesesi Md.lüğü	179
	Devlet Kitapları Md.lüğü	364
	Milli Eğitim Basımevi	414
BASİSEN	Denizcilik Bankası	633
	Turizm Bankası	90
BASS	Ziraat Bankası	200
ÇİMSE-İŞ	Betoya A.Ş.	600
	Yurtbaş Kiremit	125
	Baldudak Alçı	50
	Fega A.Ş.	181
	Oyak Kutlutaş A.Ş.	150
TÜRK HARB-İŞ	MSB. Jandarma Gnl.K.lığı. Sahil Güv. K.lığı	36.876
TÜRK METAL	Etibank	6.152
	TZDK	3.230
	MKE	15.060
BELEDİYE-İŞ	100 Belediye İşyeri	9.136
	170 Belediye İşyeri	24.490
YOL-İŞ	Karayolları Gn.Müdürlüğü	34.646
	DLH	2.000
	Köy Hizmetleri Gn.Md.lüğü	72.000
	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	8.671
KOOP-İŞ	Türkiye Denizcilik İşletmesi	800
	Fırat Üniversitesi	400
TES-İŞ	DSİ	40.504
	TEK	39.975
	EİEİ	1.170
	İller Bankası	994
T.DENİZCİLER	T. Denizcilik İşletmesi	7.000
	DB Deniz Nakliyat	3.500
LİKAT-İŞ	Türkiye Denizcilik İşletmesi	3.500
SAĞLIK-İŞ	Belediye Başkanlığı Sağlık İşl.	49
DOKGEMİ-İŞ	Türkiye Gemi Sanayii	5.000

B. UYUŞMAZLIK AŞAMASINDA OLAN TİS'LER

PETROL-İŞ	SSK İlaç	115
	Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş.	1.184
	Değişik 18 işyeri	1.651
TEKSİF	Trabzon Giyim San.	200
TEKGIDA-İŞ	Burç Gıda Sanayii	10
ÇİMSE-İŞ	Kent Beton A.Ş.	50
	Yıldız Kiremit A.Ş.	24
	Betonel A.Ş.	16
	Söğüt Seramik San. A.Ş.	600
	Söğüt Reflektör Mal. A.Ş.	150
	Koyunlu Cam Fb.	39
AĞAÇ-İŞ	ORÜS	5.000
	Meslek Lisesi	15
	Artek Mobilya	100
	Sipahiler İnşaat Şti.	50
T. MADEN-İŞ	Demirçelik	1.927
	Yeni Çeltek	2.000
	Yaşar Arı Krom	59
	Özdemir Antimon	326
TÜRK METAL	Esma Elektronik	80
	Köytaş	163
KRİSTAL-İŞ	T.Cam İşv. Sen. Bağlı İşyerleri	12.000
SAĞLIK-İŞ	Denizli Yetiştirme Yurdu	30
	Polis Emeklileri Derneği	70
TOLEYİS	Turban Turizm A.Ş.	2.500
	Muğla Deniz Kulubü	95
	Emek İnşaat	2.100
	Kredi Yurtlar Kurumu	1.800
BASIN-İŞ	Tisduruk Matbaası	292
TÜMTİS	Emek İnşaat ve İşl. A.Ş. Eskişehir	100
TEZKOOP-İŞ	Maliye ve Gümrük Bakanlığı	85
BASİSEN	Şark Sigorta İstanbul	120

C. GREV KARARI ALINAN TİS'LER

SENDİKA	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI	KARAR TARİHİ
PETROL-İŞ	Elvan Plastik San. A.Ş.	24	19.1.1989
	Soyel Koll. Şti.	16	19.1.1989
	Dostel Aliminyum Sülfat San. A.Ş.	97	25.1.1989
	Boyataş Boya Dağıtım San. A.Ş.	84	21.2.1989
DERİ-İŞ	T.Deri İşv. Sen. Bağlı İşyerleri	1100	9.1.1989
AĞAÇ-İŞ	Simav Setaş Orm.Ür. Kütahya	300	16.2.1989
	Kros Ağaç Ürünleri	110	23.2.1989
T.METAL	Ege Dökümcülük	21	19.1.1989
	Eskişehir Çelik Döküm	27	26.1.1989
	Demirel Kablo	134	1.2.1989
TÜMTİS	Uluslararası Nakliyat Ltd.Şti.	11	

D. DEVAM EDEN GREVLER

SENDİKA ADI	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI	BAŞLAMA TARİHİ
PETROL-İŞ	Doğu Galvaniz/Kocaeli	67	17.9.1989
	Akdeniz Gübre Sanayi/Mersin	677	25.1.1989
	Keban Holding Plas San. A.Ş./Elazığ	127	14.2.1989
SELÜLOZ-İŞ	Motif Duvar Kağıtları/İzmit	50	30.10.1987
T.METAL	Ege Yağ Keçeleri Sanayi/İzmir	95	22.11.1988
	Ten Metal Mad.Mutfak Alet San./İzmir	105	3.1.1989
	Dostaş Düzce/Bolu	350	1.2.1989
	Vam Pres/Bursa	21	24.1.1989
AĞAÇ-İŞ	Elsan A.Ş./Niğde	60	1.8.1988
	Yonsan Ağaç San./Manisa	100	9.1.1989
DERİ-İŞ	Alboy Ayakkabı San./İstanbul	300	8.2.1989

BASKIYA GİRERKEN

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Açıklaması

"TİSK Bildirisi, Kamuoyuna Karşı Yapılmış Bir Kışkırtma Niteliğindedir"

"Kamu kesimi toplu iş sözleşmeleriyle ilgili olarak yıllardır süren gelişmelerden uzak ve habersiz kaldığı anlaşılan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunca 2.3.1989 tarihinde yayınlanan bir kısım iddia ve suçlamaların yer aldığı bildirinin, kamuoyuna yanıltıcı ve çalışanların huzursuzluğuna yeni olumsuz boyutlar ekliyen nitelikte bulunduğu tesbit edilmiştir.

Bu bildiride yer alan eksik, yanlış bilgi almaya dayalı temelsiz suçlamaların açıklığa kavuşturulmasını görev sayıyoruz:

1- Bilinmelidir ki, kamu kesimi işyerleri için bağıtlanması beklenilen 1989 yılı toplu iş sözleşmelerinin prosedürü beş aydan ve müzakereleri yaklaşık iki ayı aşan bir zaman parçasından bu yana sabırla yürütülmektedir.

Bu zaman süresinde TİSK üyesi görünen Kamu İşveren Sendikalarının, siyasi iktidarın talimatlarına bağımlı olarak sürdürdükleri dayatmacı ve uzlaşmaz tutum nedeniyle bir kısım toplu iş sözleşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış, diğer bir kısmı ise uyuşmazlık aşamasına gelmiştir. Dolayısıyla "daha masaya oturmadan uzlaştırma yollarını tıkayın" anlamına gelen bir tutumun varlığını ileri sürmek bizce gelişmeleri izlememekten doğan bilgisizliğin eseri olmaktadır.

SENDİKALAR GREV HAKKINI ELBETTE KULLANACAKTIR.

Böyle bir aşamada işçi sendikaları ve işçiler yasal direnme haklarını, grev haklarını elbetteki kullanacaklardır.

Esasen çeşitli kısıtlama, sınırlama ve baskı altında hapsedilen bu yasal hakların kullanılmasında kamu kesimi işyerleri-özel kesim işyerleri diye bir ayırım söz konusu edilemez.

Hangi yoruma dayalı olursa olsun, böyle bir ayırım odağından konuya bakmak gayreti, kısıtlamalar altında olan işçi hak ve özgürlüklerinin geliştirilmesi yerine, topyekûn kullanılmaz hale getirilmesi amacına dayalı arayışlara yönelmek istemlerinin ikrarından başka bir sonuç doğurmaz.

2- 1989 kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin yürürlük tarihleri ise, işçi hak ve özgürlüklerinin topyekûn yasaklamalar altına alındığı ve toplu iş sözleşmelerinin tek taraflı iradeyle kıyıma uğratıldığı 1980/1983 dönemindeki Yüksek Hakem Kurulu eliyle tesbit edilmiştir.

1980/1983 döneminin Yüksek Hakem Kurulu, toplu iş sözleşmelerinin yürürlük tarihlerini TİSK temsilcilerinin de katılımıyla 1 Ocak olarak yılbaşlarına getirip tek taraflı bir iradeyle tesbit ederken, her halde 1989 yılı 26 Mart'ında Yerel Seçimler yapılacağını hesaplayamamış olsa gerektir.

1989 kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri uyuşmazlıklarının Mart ayında yapılacak yerel seçimler öncesine rastlamasının Yüksek Hakem Kurulundaki kendi temsilcilerinin oylarıyla gerçekleşen bir eylemin sonucu olduğundan TİSK'in habersiz görünmesi ve TÜRK-İŞ ile üye sendikalarını **"İşçileri yapılacak seçimler öncesinde topiuca greve çıkartmak amacı"** ile suçlamaya yönelmesi, hafıza kaybına dayalı olmayan kasıtlı ve maksatlı bir suçlamadan öteye değer taşıyamaz.

SEÇİMLE - GEÇİM İLİŞKİSİ YADIRGANAMAZ

3- Türk işçisinin seçimle-geçim'in yekdeğeriyle çok yakından ilişkisi olduğu bilincinde olarak herhal ve şartla ve sürekli biçimde değerlendirme yapması kadar doğal bir tutum içinde olması da asla yadırganamaz.

Kaldı ki, yukarıda belirlendiği gibi, 1989 kamu kesimi sözleşme uyuşmazlıklarının yerel seçimler öncesine rastlamasını kendi eylemleri sonucu sağlamış olanlar, bu rastlantıyı **"TÜRK-İŞ'in politik bir yaklaşımı"** olarak gösterme gayretine girmeleri fırsatçılıktan öte bir demokrasi ayıbıdır.

4- Ortada henüz uygulanmakta olan bir grev bulunmadığı halde, **"İşveren Devlet olduğundan grev topluma karşı uygulanmaktadır."** yargısına TİSK tarafından varılması, kamuoyuna karşı yapılmış açık bir kışkırtma olarak değerlendirilmelidir.

Bu tutum Devlet-Hükümet kavramları ilişkisi ve işçi haklarına bakış açısından son derece vahimdir.

Öncelikle bilinmelidir ki, Devletin sermayesinin bulunduğu işyerlerinin mülkiyeti, Hükümetlerin, siyasi iktidarların değil, milletindir.

Ülkemizdeki tüm işçiler, ücretliler, tüm çalışanlar ise kuşkusuz Türk Milletinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Siyasi iktidarlar Milletin ortak mülkiyetinde olan bu işyerlerini geçici iktidarları süresince yalnız sermaye kesiminin değil, toplumun ayırımsız tüm kesimlerinin çıkarları doğrultusunda yönetmekle görevlidirler.

Yani kamu kesimi işyerlerinde çalışanlar, Milletimizin birer bireyi olarak ödedikleri vergilerle yaratılan, mülkiyetine ortak oldukları bu işyerlerinde kendilerini Devlet ile özdeşleştiren siyasi iktidarların toplumun temellerini kökünden sarsan acımasız bir sermaye birikimine ve yandaşı bir avuç kesime kaynak aktarmaya dayalı ekonomik politikaları altında köle gibi çalıştırılma uygulamalarına mahkum edilemezler.

TİSK, Demokratik rejimin korunması ve Milletimizin huzur, güven ve refahı, çalışma barışı kadar, toplumsal bir barış kurulması için sürekli fedakarlık ve uğraş veren TÜRK-İŞ kadar sorumludur."

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Gen.Bşk.: **ŞEVKET YILMAZ** Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	**14**	**DOK GEMİ-İŞ** Gen.Bşk.: **NAZIM TUR** Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Yenikapı/İSTANBUL Tel.: 527 86 92 526 37 84
01	**TARIM-İŞ** Gen.Bşk.: **SABRİ ÖZDEŞ** Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	**15**	**YOL-İŞ** Gen.Bşk.: **BAYRAM MERAL** İzmir Cad. 22/25 Tel: 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	**TÜRKİYE MADEN İŞ** Gen.Bşk.: **MUSTAFA ORHAN** Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57	**16**	**TES-İŞ** Gen.Bşk.: **Faruk BARUT** Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel: 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	**GENEL MADEN-İŞ** Gen.Bşk.: **MEHMET TEZER** Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK	**17**	**TEZKOOP-İŞ** Gen.Bşk.: **KENAN GÜRBÜZ** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 229 67 97 - 229 47 99 Sıhhiye / ANKARA
03	**PETROL-İŞ** Gen.Bşk.: **MÜNİR CEYLAN** Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	**17**	**KOOP-İŞ** Gen.Bşk.: **AHMET BALAMAN** İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenişehir/ANKARA
04	**TEKGIDA-İŞ** Gen.Bşk.: **ORHAN BALTA** 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	**18**	**TÜMTİS** Gen. Bşk. V.: **Yurdal ŞENOL** **Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL** **Tel: 524 36 79 - 531 40 75-76**
05	**ŞEKER-İŞ** Gen.Bşk.: **HİKMET ALCAN** Karanfil Sokak 59 Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	**19**	**DEMİRYOL-İŞ** Gen.Bşk.: **MEHMET ACIDERELİ** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 29-30-31-32
06	**TEKSİF** Gen.Bşk.: **ŞEVKET YILMAZ** Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA	**20**	**TÜRKİYE DENİZCİLER** Gen.Bşk.: **EMİN KUL** Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	**DERİ-İŞ** Gen.Bşk.: **YENER KAYA** Gençtürk Cad 17/3 Birlik İşhanı Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	**21**	**HAVA-İŞ** Gen.Bşk.: **ADNAN ÖZCAN** İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	**AĞAÇ-İŞ** Gen.Bşk.: **GÜRAL ERÇAKIR** Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	**22**	**LİKAT-İŞ** Gen.Bşk.: **AHMET KURT** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	**SELÜLOZ-İŞ** Gen.Bşk.: **İSMAİL ÖNAY** Ömer Ağa Mah. Hürriyet Cad. Işılay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİT	**23**	**HABER-İŞ** Gen.Bşk.: **ALİ AKBAL** Tuna Caddesi No: 30/8 Tel: 131 90 44-45 Yenişehir/ANKARA
10	**BASIN-İŞ** Gen.Bşk.: **ALİ EKBER GÜVENÇ** Necatibey Cad. 20/7 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	**24**	**SAĞLIK-İŞ** Gen.Bşk.: **MUSTAFA BAŞOĞLU** Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	**BASİSEN** Gen.Bşk.: **METİN TİRYAKİOĞLU** İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	**25**	**TOLEYİŞ** Gen.Bşk.: **MUSTAFA ARAS** **Seyit Nizam Mah. G-10 Sok. No: 91 Aytek Apt. Zeytinburnu / İstanbul**
11	**BASS** Gen.Bşk.: **TAMER SONALP** Sümer Sokak 29 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	**26**	**TÜRK HARB-İŞ** Gen.Bşk.: **KENAN DURUKAN** İnkılâp Sokak 20 Tel: 117 50 97-98-99 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	**TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ** Gen.Bşk.: **TAMER ERALAN** Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Tel: 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	**27**	**TGS** Gen.Bşk.: **EREN GÜVENER** Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Cağaloğlu / İSTANBUL
12	**KRİSTAL-İŞ** Gen.Bşk.: **HASAN BASRİ BABALI** Kazancı Yokuşu, Ağaçırağı Sokak No: 3 Daire: 10 80090 Taksim / İSTANBUL Tel: 151 95 77 (3 Hat)	**28**	**TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ** Gen.Bşk.: Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel: 513 82 54-55-56
13	**TÜRK-METAL** Gen.Bşk.: **MUSTAFA ÖZBEK** Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA		**TÜRK-SEN** Gen.Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel.: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS